

Ruimtelijke onderbouwing
Omgevingsvergunning
Zonnepark Dalvoordeweg, Daarle

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

Ruimtelijke onderbouwing
“Zonnepark Dalvoordeweg, Daarle”

Plannaam: Zonnepark Dalvoordeweg, Daarle
Plantype: Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning
Datum: April 2021
Versie: Definitief

Dokter van Deenweg 13
8025 BP Zwolle

Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

T: 0546 - 45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED	4
1.3	HUIDIG PLANOLOGISCH REGIME	5
1.4	EISEN AAN EEN RUIMTELIJKE ONDERBOUWING	6
1.5	LEESWIJZER	7
HOOFDSTUK 2	HUIDIGE SITUATIE PROJECTGEBIED	8
2.1	BESCHRIJVING PROJECTGEBIED EN OMGEVING	8
HOOFDSTUK 3	GEWENSTE SITUATIE	10
3.1	AANLEIDING	10
3.2	VOORNEMEN	10
3.3	VERKEER EN PARKEREN	13
HOOFDSTUK 4	BELEIDSKADER	14
4.1	RIJKSBELEID	14
4.2	PROVINCIAAL BELEID	16
4.3	GEMEENTELIJK BELEID	24
HOOFDSTUK 5	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	27
5.1	GELUID (WET GELUIDHINDER)	27
5.2	BODEMKWALITEIT	27
5.3	LUCHTKWALITEIT	28
5.4	EXTERNE VEILIGHEID	29
5.5	MILIEUZONERING	30
5.6	ECOLOGIE	31
5.7	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	32
5.8	BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	33
5.9	WATERASPECTEN	34
HOOFDSTUK 6	UITVOERBAARHEID	38
6.1	MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	38
6.2	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	38
HOOFDSTUK 7	VOOROVERLEG EN ZIENSWIJZEN	39
7.1	VOOROVERLEG	39
7.2	ZIENSWIJZEN	39
BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING		40
BIJLAGE 1	INPASSINGSPLAN	41
BIJLAGE 2	WIJZIGING INPASSINGSPLAN	42
BIJLAGE 3	MEMO COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN COMPENSATIE	43
BIJLAGE 4	NATUURWAARDENONDERZOEK	44

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing betreft een actualisatie van de ruimtelijke onderbouwing die ten grondslag heeft gelegen aan de op 17 juli 2019 verleende omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonnepark aan de Dalvoordeweg in Daarle. Door gewijzigde inzichten ten aanzien van de capaciteit dat vanaf het zonnepark aan het elektriciteitsnet kan worden geleverd, dient voorliggende ruimtelijke onderbouwing voor een gewijzigde vergunningsaanvraag.

De wijzigingen ten opzichte van de vergunde situatie hebben betrekking op een verdichting van het zonnepark en het doorbreken van het broekbos ten noordwesten van het zonnepark. Hier is in voorliggende ruimtelijke onderbouwing rekening mee gehouden.

Zowel op nationaal als op lokaal niveau zijn doelen gesteld om duurzame energie te stimuleren. Nationaal gezien heeft de overheid het doel gesteld om in 2050 geheel zelfvoorzienend te zijn met betrekking tot de energiebehoefte. In de ‘Duurzame Energievisie Hellendoorn’ die de raad van de gemeente Hellendoorn in 2017 heeft vastgesteld, is een lokale doelstelling opgenomen om 20% CO₂ te reduceren in 2020 ten opzichte van 2008.

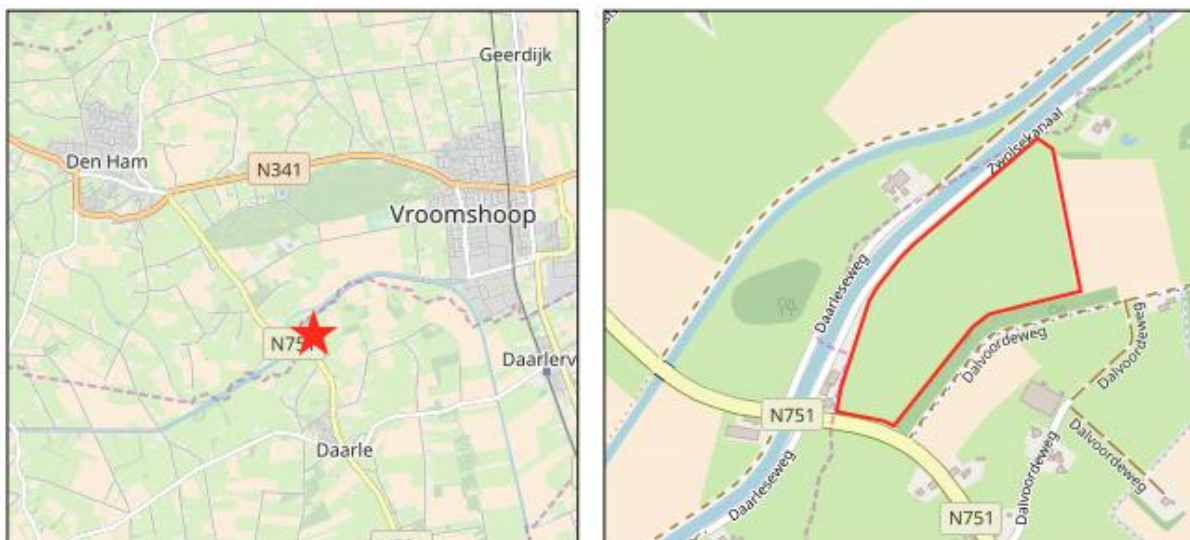
De reductie van de CO₂ uitstoot is enerzijds te behalen door minder energie te gebruiken en anderzijds door energie op een duurzame manier op te wekken. ESBE – Europe Solar Techniek en Solar Proactive willen hieraan bijdragen.

ESBE – Europe Solar Techniek en Solar Proactive zijn voornemens op een perceel aan de Dalvoordeweg te Daarle (nabij het perceel Daarleseweg 47 te Den Ham), een zonnepark te realiseren. Het perceel staat bekend als gemeente Hellendoorn, sectie AB, perceelnummer 182. Het perceel is circa 7 hectare groot en biedt ruimte aan 17.856 grondgebonden zonnepanelen.

Een aanvraag omgevingsvergunning is ingediend bij de gemeente Hellendoorn, waarmee wordt afgeweken van de in 2019 verleende vergunning en het geldend bestemmingsplan. Voorwaarde hiervoor is onder meer de aanlevering van een ruimtelijke onderbouwing. Hierin dient te worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling uit ruimtelijk oogpunt verantwoord en in overeenstemming is met ‘een goede ruimtelijke ordening’. Voorliggend ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied aan de Dalvoordeweg ten noorden van het dorp Daarle. De ligging van het projectgebied ten opzichte van het dorp Daarle en de ligging ten opzichte van de directe omgeving wordt weergegeven in afbeelding 1.1. Het perceel ligt tegen de gemeentegrens aan met de gemeente Twenterand.

Afbeelding 1.1 Ligging van het projectgebied (Bron: ArcGIS)

1.3 Huidig planologisch regime

Het projectgebied is gelegen binnen de begrenzing van bestemmingsplan “Buitengebied” van de gemeente Hellendoorn. Dit bestemmingsplan is op 20 april 2009 vastgesteld door de gemeenteraad van Hellendoorn en onherroepelijk geworden op 15 juni 2011. In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeelding opgenomen. De indicatieve begrenzing van het projectgebied is met de rode lijn weergegeven.

Afbeelding 1.2 Uitsnede verbeelding bestemmingsplan “Buitengebied” (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Op basis van het bestemmingsplan “Buitengebied” is het projectgebied voorzien van de enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden’, de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologische verwachtingswaarde’, de gebiedsaanduiding ‘Reconstructiewetzone – Verwevingsgebied’ en de aanduidingen ‘Specifieke vorm van waarde – kleinschalig landschap’ en ‘Specifieke vorm van waarde – reliëf’.

Gronden met de bestemming ‘Agrarisch met waarden’ zijn onder andere bestemd voor agrarische bedrijvigheid en de instandhouding van de aldaar voorkomende landschaps- en natuurwaarden. Ter plaatse van het projectgebied gaat het om de landschaps- en natuurwaarden ‘kleinschalig landschap’ en ‘reliëf’. Vanwege de gebiedsaanduiding ‘Reconstructiewetzone – Verweingsgebied’ zijn binnen de bestemming meer wijzigingsbevoegdheden met betrekking tot positionering en verplaatsing van agrarische bouwvlakken.

De voor ‘Waarde - Archeologische verwachtingswaarde’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor onderzoek naar en bescherming van naar verwachting aanwezige archeologische waarden.

Doordat binnen de bestemming ‘Agrarisch met waarden’ enkel (beperkte) bouw- en gebruiksmogelijkheden ten dienste van de bestemming zijn toegestaan (agrarisch), is het realiseren van een zonnepark niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan.

Om het voornemen te realiseren, wordt bij een omgevingsvergunning afgeweken van het geldende bestemmingsplan ex artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (uitgebreide voorbereidingsprocedure). Voorliggende ruimtelijke onderbouwing zal aantonen dat er sprake is van een ‘goede ruimtelijke ordening’.

1.4 Eisen aan een ruimtelijke onderbouwing

Een op artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo gebaseerde zelfstandige instructie voor de inhoud en inrichting van een ruimtelijke onderbouwing ontbreekt in het Besluit omgevingsrecht (Bor). Artikel 5.20 van het Bor verklaart voor de inhoud van een ruimtelijke onderbouwing de artikelen 3.1.2, 3.1.6 en 3.3.1, eerste lid, van het Bro van overeenkomstige toepassing. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing belicht alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening en toont aan dat voorliggend project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

In een goede ruimtelijke onderbouwing zijn neergelegd:

1. een verantwoording van de gemaakte keuzen;
2. een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding; Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 5.9;
3. de uitkomsten van het in artikel 3.1.1 bedoelde overleg; Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 7;
4. de uitkomsten van het met toepassing van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht verrichte onderzoek; verwezen wordt naar de gehele ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat met alle relevante feiten en af te wegen belangen rekening is gehouden;
5. een beschrijving van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding zijn betrokken; het ontwerpbesluit zal voor een ieder ter inzage worden gelegd. Er wordt gelegenheid geboden om zienswijzen in te dienen;
6. de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan; Verwezen wordt naar hoofdstuk 6.

Voor zover bij het project geen milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer wordt opgesteld, waarin de hierna volgende onderdelen zijn beschreven, worden in de ruimtelijke onderbouwing ten minste neergelegd:

7. een beschrijving van de wijze waarop met de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden; Verwezen wordt naar paragraaf 5.7.
8. voor zover nodig een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met overige waarden van de in het besluit begrepen gronden en de verhouding tot het aangrenzende gebied; In hoofdstuk 5 is aandacht besteed aan diverse relevante aspecten;
9. een beschrijving van de wijze waarop krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vastgestelde milieukwaliteitseisen bij het besluit zijn betrokken; het betreffende hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer heeft betrekking op luchtkwaliteitseisen. De milieu- en omgevingsaspecten zijn beschreven in hoofdstuk 5.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de huidige situatie in het projectgebied gegeven.

Hoofdstuk 3 bevat de planbeschrijving.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Overijssel en de gemeente Hellendoorn beschreven.

In hoofdstuk 5 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

In de hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het project.

Hoofdstuk 7 gaat in op vooroverleg.

HOOFDSTUK 2 HUIDIGE SITUATIE PROJECTGEBIED

2.1 Beschrijving projectgebied en omgeving

Het projectgebied is gelegen in het noordoosten van de gemeente Hellendoorn. Het projectgebied wordt aan de noordwestzijde begrensd door een watergang. Ten oosten vormen agrarische gronden en ten zuidoosten een houtwal de begrenzing. Ten zuiden van het projectgebied is de Dalvoordeweg-Daarleseweg aanwezig.

Het projectgebied is onbebouwd en bestaat uit agrarische gronden met een aantal kleine waterlopen. De belangrijkste ruimtelijke structuurdrager in en om het projectgebied betreft het Overijsselsch Kanaal. De functionele structuur in en om het projectgebied wordt hoofdzakelijk gevormd door agrarische gronden en verspreid gelegen agrarische bedrijven en woonpercelen.

In afbeelding 2.1 en 2.2 zijn respectievelijk een luchtfoto en straatbeelden opgenomen waarin de huidige situatie van het projectgebied (rode belijning) is weergegeven.

Afbeelding 2.1 Luchtfoto ligging projectgebied (Bron: Provincie Overijssel)

Afbeelding 2.2 Straatbeelden projectgebied (Bron: Google Streetview)

HOOFDSTUK 3

GEWENSTE SITUATIE

3.1 Aanleiding

Duurzame energie is een belangrijk item en wordt in de toekomst een steeds belangrijker item. Forse inspanningen op het gebied van energiebesparing en hernieuwbare energieopwekking zijn noodzakelijk om minder afhankelijk te zijn van fossiele grondstoffen zoals kolen, olie en gas. Om de doelstellingen van energietransitie te halen, zijn naast zonnepanelen op daken ook veldopstellingen van zon noodzakelijk. Met het goedkoper worden van zonnepanelen en verruimde mogelijkheden in wet- en regelgeving zijn grote grondgebonden zonnenvelden financieel steeds beter haalbaar. De ruimte om deze te realiseren ligt (vanwege de ruimtevrage en beperkte schaduwwerking) hoofdzakelijk in het buitengebied. Zo ook de in dit plan besloten locatie, die aan verschillende locatiecriteria voor een zonnepark voldoet. De locatie is voldoende groot, kan eenvoudig worden aangesloten op het energienet en kent weinig tot geen schaduwwerking.

De voorgenomen ontwikkeling is op 17 juli 2019 reeds vergund. Door gewijzigde inzichten in de netcapaciteit in de omgeving. Dit heeft geresulteerd in een verdichting van het zonnepark om zodoende efficiënter en meer elektriciteit op te kunnen wekken. Om te duiden wat de verschillen zijn tussen de vergunde situatie en hetgeen door middel van een gewijzigde vergunning wordt aangevraagd, is onderstaande tabel opgesteld.

Betreft	Vergund	Gewijzigde vergunning
Areaal dat wordt bedekt met zonnepanelen	2,5 hectare	3,15 hectare
Hoogste punt zonnepanelen	2,03 meter	2,01 meter
Laagste punt zonnepanelen	0,8 meter	0,7 meter
Afstand tussen de panelen	2,780 meter	2,780 meter
Aantal te leggen panelen	12.500 panelen	17.856 panelen
Afmeting panelen	1 m x 2 m	1 m x 1,7 m

3.2 Voornemen

Het beoogde plan ziet toe op de realisatie van een zonnepark aan de Dalvoordeweg in het buitengebied van de gemeente Hellendoorn. Het perceel is gelegen nabij het perceel Daarleseweg 47 (gemeente Twenterand). Het zonnepark krijgt een oppervlak van circa 7 hectare. Het zonnepark zal bestaan uit 17.856 grondgebonden zonnepanelen en hiermee een capaciteit hebben van 6.606,72 Kwp. De zonnepanelen worden op het zuiden georiënteerd. Het zonnepark wordt via de Zuidelijke kanaaldijk ontsloten.

Ter plaatse van het projectgebied zal tevens sprake zijn van meervoudig grondgebruik. Mede gezien de hoogte van de panelen, zal ten behoeve van het onderhoud van het terrein graasdieren (zoals schapen) rondom en onder de panelen grazen.

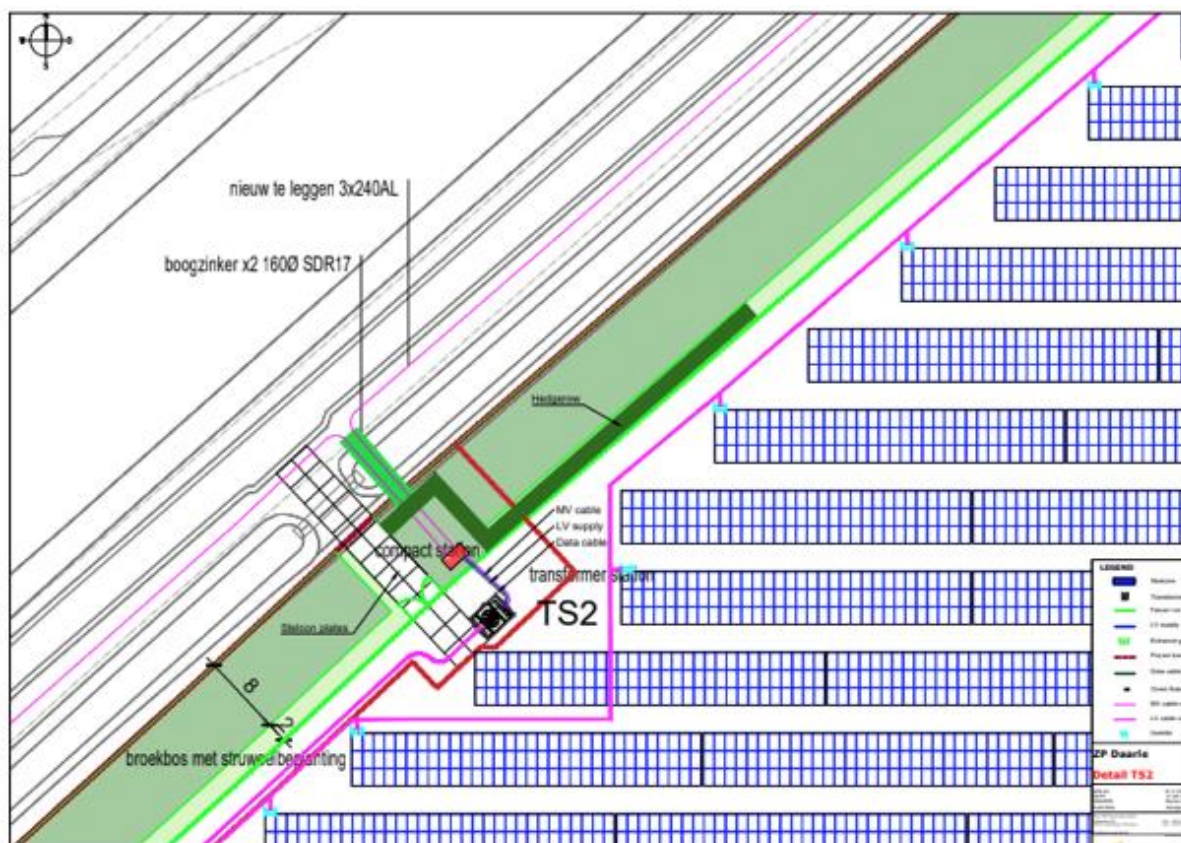
In afbeelding 3.1 is de gewenste situatie ter plaatse van het projectgebied opgenomen. In bijlage 1 is het volledige inpassingsplan opgenomen. Hierin zijn de aanduiding op het inpassingsplan duidelijk weergegeven.

Afbeelding 3.1 Gewenste situatie projectgebied (Bron: Solar Proactive)

Zoals ook in afbeelding 3.1 is weergegeven, wordt het zonnepark landschappelijk ingepast. Hierna wordt nader op de landschappelijke inpassing ingegaan. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar het inpassingsplan opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting.

Opgemerkt wordt dat na aanleiding van de gewijzigde vergunningsaanvraag het inpassingsplan beperkt is gewijzigd. Ten behoeve van de netaansluiting, dient het broekbos ten noordwesten van het zonnepark te worden doorbroken. In afbeelding 3.2 en bijlage 2 is dit weergegeven. Per mail (d.d. 18 augustus 2020) is door de provincie aangegeven dat er geen bezwaar is tegen deze doorbraak.

Afbeelding 3.2 Doorbraak Broekbos (Bron: Solar Proactive)

Het aanvankelijke halfopen tot gesloten landschap van het beekdal is in de tijd opener geworden. Het kanaal met Eiken-, Essen- en Wilgenbeplanting is een belangrijke groene lijn in. Daarnaast zijn er jonge bosclementen (ruilverkaveling) en kavelgrensbeplantingen die bijdragen aan het half-open karakter van het landschap. De korrelgrote van de open gebieden tussen de groenelementen varieert van 200 tot 800m. Een zonneakker van 7 ha past binnen deze korrel en wordt door bestaande beplantingen (kanaal- en wegbeplanting en kavelgrensbeplantingen) afgezet met groen. Het versterken van deze groene lijnen is een goede mogelijkheid voor inpassing.

De gemeente Hellendoorn, waar Daarle onder valt, heeft in het bestemmingsplan buitengebied van 2009 aangewezen dat natuur en bos noordoostelijk, rond de voet van de stuwwal, een belangrijke ecologische en landschappelijke kwaliteit vertegenwoordigen. Het plangebied grenst hieraan en de bosstrook naast het plangebied is in dit opzicht ook van betekenis. Aan de zijde van de zonneakker wordt een natuur-zoom langs deze bosbeplanting ontwikkeld met soorten beplanting die refereren aan de oorspronkelijke onontgonnen vegetatie van het gebied en een struinpad. Dit voegt een ecologische en een recreatieve waarde toe.

De bestaande sloten in het plangebied dateren van de laatste ruilverkaveling en hebben geen relatie met het oorspronkelijke beekdal wat hier was. Bij het inpassen van de zonneakker wordt de voor de exploitatie meest gunstige zuid-opstelling worden gehanteerd, waarbij aan de rand van de bosstrook ondiepe verbredingen van de sloot op gepaste afstanden de (oorspronkelijk) nattere flora en fauna huisvesten. Voor de waterafvoer worden bestaande greppels gehandhaafd of eventueel gewijzigd zodat ze zowel het teveel aan water afvoeren naar de dijsloot langs het kanaal, als de neerslag kunnen verspreiden van de open doorgangen tussen de panelen naar de bedekte ruimte onder de paneelrijen.

De netaansluiting wordt opgesteld aan de noordwestzijde van het plangebied, aan de zuidelijke kanaaldijk. Onder deze weg worden nieuwe kabels en leidingen aangelegd waarop wordt aangesloten. Bovendien is hier al een afrit vanaf de dijk naar een pad tussen de velden. Een toegang aan de kant van de Dalvoorderweg zal in

verband met de verkeersveiligheid op meer weerstand stuiten. Wel zal er ontheffing nodig zijn van het huidige verkeersregime op dit eerste deel van de dijk.

Ten opzichte van de in 2019 verleende vergunning, wordt zoals reeds benoemd, tevens een netaansluiting langs de westrand van het zonnepark voorzien.

De open rand langs de Zuidelijke kanaaldijk wordt door een broekbos met struweel (ca. 5-10m) afgeschermd zodat direct zicht op het zonnepark wordt beperkt en er een ecologische versterking van de beplanting langs de dijk plaats vindt. Geschikte soorten hiervoor zijn Meidoorn, Sleedoorn, Gelderse roos, Zachte Berk, Els e.a.

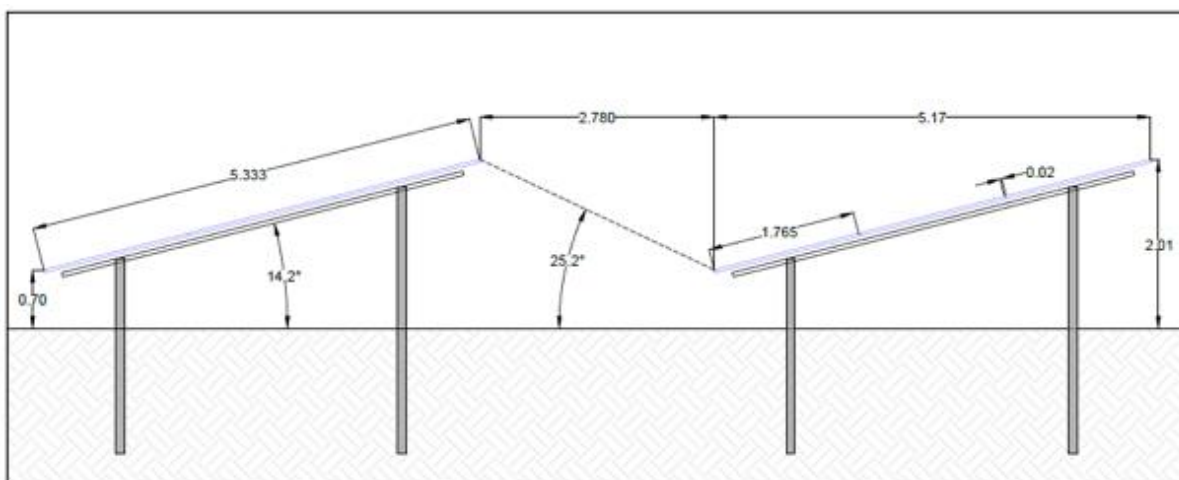
De open rand van de zonneakker aan de Noordoostzijde behoeft slechts een lichte afscherming in de vorm van een haag. Meidoorn is hier heel geschikt en is ook inheems. De hoogte kan 1,5m zijn zodat de bovenkanten van de panelen hier nog ca. 0.7m boven uit steken.

Aan de oost- en zuidzijde wordt een strook van 15-25m niet benut voor het plaatsen van panelen als gevolg van schaduw door de naastgelegen bossingel en bomen. Deze zal buiten het hek blijven en als kruidenrijk grasland worden beheerd met een struinpad voor wandelaars om het landschap meer toegankelijk te maken.

De zonneakker kan periodiek beweiden worden met schapen. Het beweiden is mede gericht op het ecologisch beheren van het terrein als ruig kruidenrijk grasland. Doel is om de kruiden te behouden binnen de akker en de biodiversiteit van de flora en de fauna te vergroten. Een schuilhut wordt in combinatie met de netaansluiting gemaakt.

De Zuidelijke Kanaaldijk heeft een recreatieve functie en er langs zijn op regelmatige afstanden bomen in de vorm van een geschilde boomstam met twee palen aan iedere zijde. Een dergelijke zitbank kan ook uitzicht geven op het zonnepark en voorzien worden van een informatiebord.

De zonnepanelen worden op een metalen onderconstructie geplaatst, waarbij het hoogste punt van de zonnepanelen 2,01 meter bedraagt. De panelen lopen schuin af en de laagste hoogte is 0,70 meter. Zie afbeelding 3.3 waarin dit is weergegeven. De panelen worden in een hoek van 14,2 graden geplaatst.

Afbeelding 3.3 Indicatie opstelling panelen (Bron: Solar Proactive)

3.3 Verkeer en parkeren

De ontsluiting van het zonnepark zal plaatsvinden via een ontsluiting op de Zuidelijke kanaaldijk. Het zonnepark zelf kent een zeer beperkte verkeersaantrekkende werking. Er vinden verkeersbewegingen plaats die uitsluitend samenhangen met het beheer en onderhoud van het zonnepark. Het voornemen zal niet leiden tot een significante verkeersaantrekkende wijziging ten opzichte van de huidige situatie. De omliggend infrastructuur heeft voldoende capaciteit om de afwikkeling van de zeer beperkte verkeersaantrekkende werking van het zonnepark te kunnen verwerken. Het parkeren zal binnen het projectgebied plaatsvinden. Hiervoor is voldoende ruimte beschikbaar. Vanuit verkeerskundig oogpunt zijn er geen bezwaren tegen de in dit plan besloten ontwikkeling.

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit projectgebied geldende uitgangspunten weergegeven.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

4.1.1.1 Algemeen

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

4.1.1.2 Rijksdoelen en regionale opgaven

In de SVIR heeft het Rijk drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijnakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- robuust en compleet maken van het hoofdenrgienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

4.1.1.3 Duurzame energie

Het Rijk zet in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit. In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust

internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is. Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

4.1.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigd en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling'.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociale culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

stedelijke ontwikkeling: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.'

4.1.2 Toetsing van initiatief aan uitgangspunten in het rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. De voorgenomen ontwikkeling raakt geen rijksbelangen als opgenomen in de structuurvisie. Wat betreft de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt opgemerkt dat deze van toepassing is bij 'nieuwe stedelijke ontwikkelingen' (3.1.6 Bro).

Bij het realiseren van een zonnepark gaat het om het realiseren van een technische installatie ten behoeve van het opwekken van elektrische energie. Deze installatie bestaat uit een (serie) bouwwerken, te weten de stellages waar de zonnepanelen op gemonteerd zijn, die op het maaiveld staan. De ontwikkeling van een zonnepark betreft een nieuwe planologische mogelijkheid voor een stedelijke functie. Daarom wordt in voorliggend specifiek geval ervan uitgegaan dat het zonnepark binnen het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking onder de definitie van een stedelijke ontwikkeling vallen. Daarom wordt in dit geval getoetst aan de ladder.

Beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling

Binnen de provincie Overijssel, als ook de gemeente Hellendoorn, bestaat er een behoefte aan duurzaam opgewekte energie. De provincie Overijssel heeft als doel om 20% duurzame energie op te wekken in 2023. De gemeente Hellendoorn onderstreept dit en heeft als doelstelling om meer energie duurzaam op te wekken.

Binnen of buiten bestaand stedelijk gebied

De behoefte aan de zonnepanelen is niet op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied. Binnen het bestaand stedelijk gebied van de gemeente Hellendoorn zijn geen aaneengesloten gebieden van 7 hectare beschikbaar. Een locatie van kleinere omvang is ook niet aan de orde. De zonnepanelen hebben immers een grote ruimtevrage. Bij zonneparken is het totale veldoppervlakte namelijk niet bedekt met panelen, er is ruimte tussen de rijen voor onderhoud en voor de vermindering van schaduwwerking. Om voldoende

energieproductie te genereren en te komen tot een gezonde exploitatie is een locatie met een kleinere oppervlakte redelijkerwijs geen optie. Locaties binnen de bebouwde kom zijn dan ook niet aan de orde.

Alternatieve locaties in bestaand stedelijk gebied voldoen niet aan verschillende locatiecriteriën die gelden voor de realisatie van een zonnepark; voldoende groot, eenvoudige aansluiting op het energienet en geen schaduwwerking. Om binnen het stedelijk gebied voldoende zonne-energie op te wekken vallen namelijk veel gronden af, maar ook daken af. In veel gevallen zijn daken ongeschikt, te klein of is de economische levensduur van vastgoed niet voldoende om zonne-energie opwekking installaties te plaatsen. Het integreren van ecologische meerwaarde, meervoudig ruimtegebruik en zorgvuldige landschappelijke inpassing maakt zonneparken veelal een goed alternatief om tot de gewenste energiedoelstellingen te komen.

Geconcludeerd wordt dat er geen andere beschikbare plekken in bestaand stedelijk gebied beschikbaar zijn, die zowel kwantitatief als kwalitatief (beter) geschikt (te maken) zijn voor de beoogde realisatie van het zonnepark in deze omvang. Alles overwegende kan geconcludeerd worden dat de realisatie van het zonnepark op de beoogde locatie voldoet aan de ladder.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel, welke is verankerd in de Omgevingsverordening.

4.2.1 Omgevingsvisie Overijssel

De omgevingsvisie is het centrale provinciale beleidsplan voor het fysieke beleidsplan voor het fysieke leefmilieu in Overijssel. De opgaven en kansen waar de provincie Overijssel voor staat, zijn vertaald in centrale beleidsambities voor negen beleidsthema's. De hoofdambitie van de Omgevingsvisie is een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. De beleidsambities worden benaderd vanuit de overkoepelende rode draden - duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit - waarvoor thema overstijgende kwaliteitsambities zijn geformuleerd.

Duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit zijn de leidende principes of 'rode draden' bij alle initiatieven in de fysieke leefomgeving van de provincie Overijssel. Voor onderliggend initiatief wordt op de belangrijkste rode draden en kwaliteitsambities in gegaan.

Duurzaamheid

Eén van de vier kwaliteitsambities die de koers bepalen van provinciale sturing op duurzaamheid is een duurzame energiehuishouding.

De provincie ambieert in Overijssel een duurzame energiehuishouding: hernieuwbare energie voor iedereen beschikbaar en betaalbaar. Ingezet wordt op het vergroten van het aandeel energie uit bronnen als zon, wind, biomassa en ondergrond. In 2023 moet 20% van de energiebehoefte uit hernieuwbare bronnen bestaan, de ambitie voor 2030 ligt op 30%. Dit wordt bereikt door ondernemers, bewoners en organisaties te stimuleren te investeren in het efficiënter gebruik van energie, de opwekking van hernieuwbare energie en het aanpassen van de energie-infrastructuur.

4.2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt

ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

4.2.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel 2017

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving.

Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. Of – generieke beleidskeuzes;
2. Waar – ontwikkelingsperspectieven;
3. Hoe – gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

4.2.3.1 Of – generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een maatschappelijke opgave. Of een initiatief mogelijk is, wordt onder andere bepaald door generieke beleidskeuzes van EU, Rijk of provincie. Denk aan beleidskeuzes om basiskwaliteiten als schoon drinkwater en droge voeten te garanderen. Andere generieke beleidskeuzes betreffen het voorkomen van overaanbod van bijvoorbeeld woningbouw- en kantoorlocaties.

Ook wordt in deze fase de zogenaamde Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking gehanteerd. Deze Overijsselse ladder geeft een nadere invulling aan de vraag hoe de behoefte moet worden bepaald, zowel in de stedelijke als in de groene omgeving, en op welke wijze de regionale afstemming vorm gegeven moet worden. Integraliteit, toekomstbestendigheid, concentratiebeleid, (boven)regionale afstemming en zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik zijn beleidskeuzes die invulling geven aan de Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking.

Voor specifieke gebieden in Overijssel geldt dat niet alle initiatieven mogelijk zijn. Dit heeft te maken met zwaarwegende publieke belangen. Gebiedsspecifieke beleidskeuzes om de zwaarwegende publieke belangen te borgen, zijn: reservering voor waterveiligheid en beperking wateroverlast, drinkwater/grondwaterbeschermingsgebieden, het Natuurnetwerk Nederland, de Nationale Landschappen en het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen.

4.2.3.2 Waar – ontwikkelingsperspectieven

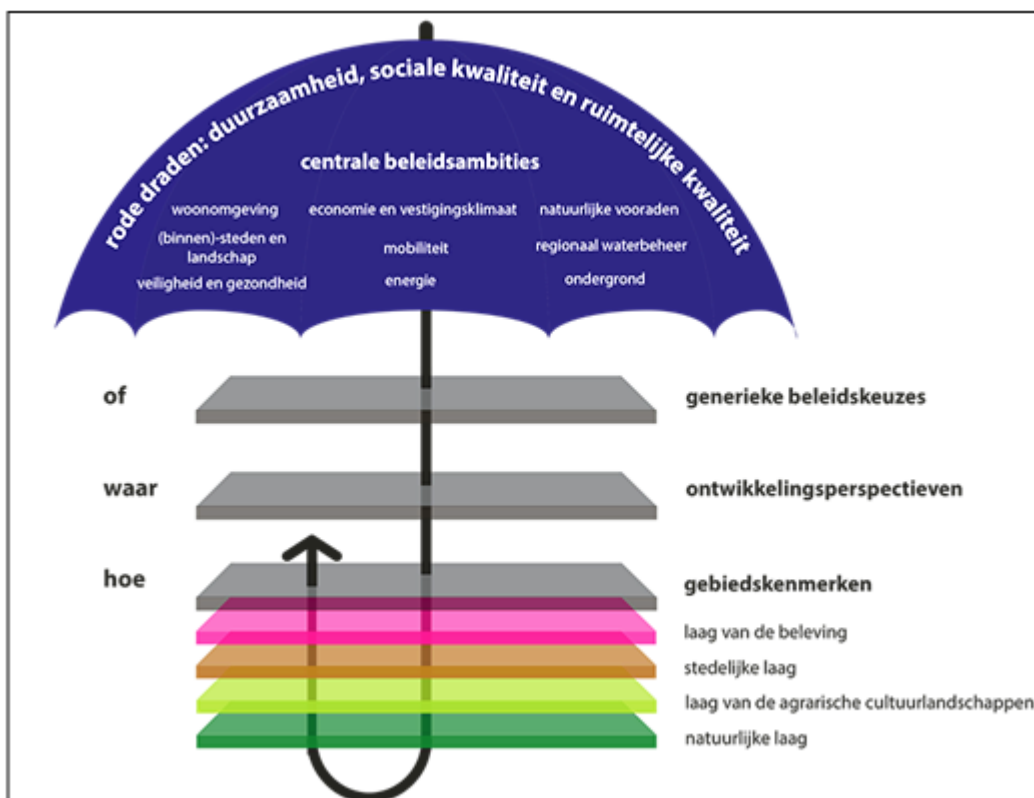
Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities.

De ontwikkelperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst.

4.2.3.3 Hoe – gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt.

Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. Afbeelding 4.1 geeft dit schematisch weer.

Afbeelding 4.1 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

4.2.4 Toetsing aan de uitgangspunten van de Omgevingsvisie Overijssel

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan de Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

4.2.4.1 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Of – generieke beleidskeuzes

Ten aanzien van de generieke beleidskeuzes zijn de artikelen 2.1.3 (Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik), 2.1.5 (Ruimtelijke kwaliteit) en 2.1.8.2 (Realisatie zelfstandige opstelling zonnenvelden) uit de Omgevingsverordening Overijssel van belang. Hierna wordt nader op de artikelen ingegaan.

Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik (Artikel 2.1.3)

lid 1:

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in stedelijke ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verharding leggen op de Groene Omgeving wanneer aannemelijk is gemaakt:

- dat er voor deze opgave in redelijkheid geen ruimte beschikbaar is binnen het bestaande bebouwd gebied en de ruimte binnen het bestaand bebouwd gebied ook niet geschikt te maken is door herstructurering en/of transformatie;
- dat mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik binnen het bestaand bebouwd gebied optimaal zijn benut.

lid 2:

Bestemmingsplannen voor de Groene Omgeving voorzien uitsluitend in ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verhardens leggen anders dan de uitleg van steden en dorpen wanneer aannemelijk is gemaakt:

- *dat (her)benutting van bestaande erven en/of bebouwing in de Groene Omgeving in redelijkheid niet mogelijk is;*
 - *dat mogelijkheden voor combinatie van functies op bestaande erven optimaal zijn benut.*

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.3 van de Omgevingsverordening Overijssel

Zoals reeds aangegeven in paragraaf 4.1.2 is de behoefte aan zonnepanelen niet op te vangen in het bestaand stedelijk gebied. Binnen het bestaand stedelijk gebied van de gemeente Hellendoorn zijn er geen aaneengesloten gebieden van circa 7 hectare beschikbaar. Daarnaast voldoen alternatieve locaties niet aan verschillende locatiecriteria die gelden voor de realisatie van zonneparken; voldoende groot, eenvoudige aansluiting op het energienet en geen schaduwwerking. Om binnen het stedelijk gebied voldoende zonne-energie op te wekken vallen namelijk veel gronden, maar ook daken af. In veel gevallen zijn daken ongeschikt, te klein of is de economische levensduur van vastgoed niet voldoende om zonne-energie-installaties te plaatsen. Geconcludeerd wordt dat het realiseren/uitbreiden van een zonnepark op de beoogde locatie in overeenstemming is met het gestelde in artikel 2.1.3 van de Omgevingsverordening.

Ruimtelijke kwaliteit (Artikel 2.1.5; leden 1, 2, 3 en 5)

- 1. In de toelichting op bestemmingsplannen wordt onderbouwd dat de nieuwe ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit conform de geldende gebiedskenmerken.*
- 2. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan het Uitvoeringsmodel (OF-, WAAR- en HOE-benadering) die in de Omgevingsvisie Overijssel is neergelegd.*
- 3. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt gemotiveerd dat de nieuwe ontwikkeling past binnen het ontwikkelingsperspectief die in de Omgevingsvisie Overijssel voor het gebied is neergelegd.*
- 5. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan de vier-lagenbenadering die onderdeel uitmaakt van het Uitvoeringsmodel en op welke wijze de Catalogus Gebiedskenmerken is gebruikt bij de ruimtelijke inpassing van de nieuwe ontwikkeling.*

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.5 (leden 1, 2, 3 en 5) van de Omgevingsverordening Overijssel

De ruimtelijke kwaliteit van de locatie wordt versterkt door het aanbrengen van beplanting langs de randen van het zonnepark. Hierdoor wordt het zonnepark voor een groot gedeelte aan het zicht onttrokken. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar het inpassingsplan opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting. Toetsing aan het ontwikkelingsperspectief vindt plaats in de navolgende subparagraaf.

Realisatie zelfstandige opstelling zonnepanelen (Artikel 2.1.8.2)

- 1. In de Groene Omgeving mogen zelfstandige opstellingen van zonnepanelen uitsluitend worden toegestaan als tijdelijk (mede)gebruik van de gronden.*
- 2. Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in de opstelling van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving als de maatschappelijke meerwaarde is aangetoond én is aangetoond dat het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.*
- 3. De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in lid 2 dient te worden onderbouwd vanuit de volgende criteria:*
 - a. de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik;*
 - b. maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren;*
 - c. de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied;*
 - d. de bijdrage die geleverd wordt aan maatschappelijke doelen.*

4. In aanvulling op het gestelde onder 2 geldt voor nieuwe ontwikkelingen die plaatsvinden op gronden die vallen binnen het ontwikkelingsperspectief Ondernemen met Natuur en Water en die niet zijn aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), geldt de voorwaarde dat de compensatie door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving gericht dienen te zijn op de versterking van de kwaliteit van natuur, water en landschap.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.8.2 van de Omgevingsverordening Overijssel

Het projectgebied is in de toekomstige situatie ook te gebruiken voor agrarische doeleinden, enkel de mogelijkheid voor het realiseren van een zonnepark wordt toegevoegd. Op de wenselijkheid van het plan is in hoofdstuk 3 en in paragraaf 4.1.2 uitvoerig ingegaan. Het plan kent daarnaast een grote maatschappelijke meerwaarde (zie ook hoofdstuk 7). De locaties kent geen ecologische en/of landschappelijke waarden die (onevenredig) geschaad worden. Door het aanbrengen van beplanting langs de randen nemen de ecologische en landschappelijke waarden toe. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2.1.8.2 van de Omgevingsverordening.

Waar – ontwikkelingsperspectieven

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving. Met de ontwikkelingsperspectieven wordt de ruimtelijke ontwikkelingsvisie van de provincie Overijssel vorm gegeven. Hiervoor gelden de gebiedskenmerken als onderligger.

In dit geval zijn de ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving van belang. In de groene ruimte gaat het - kort door de bocht - om het behoud en de versterking van het landschap, het realiseren van een samenhangend netwerk van gebieden met natuur- en waterkwaliteit, ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw, het toerisme en andere economische dragers, realisatie van waterkwaliteitsdoelen, het duurzaam beheer van drinkwatervoorraden én het opwekken van hernieuwbare energie. In de Groene Omgeving onderscheidt de provincie de volgende drie ontwikkelingsperspectieven:

- de zone Ondernemen met Natuur en Water (ONW);
- agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap;
- wonen en werken in het kleinschalig mixlandschap.

Afbeelding 4.2

Uitsnede ontwikkelingsperspectievenkaart Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Het projectgebied behoort tot het ontwikkelingsperspectief ‘Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap’.

“Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap”

Het ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap richt zich op het in harmonie met elkaar ontwikkelen van de diverse functies in het buitengebied. Aan de ene kant melkveehouderij, akkerbouw en opwekking van hernieuwbare energie als belangrijke vormen van landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor natuur, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid.

Schaalvergroting in de landbouw en opwekking van hernieuwbare energie krijgen ruimte in het ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap, onder de voorwaarde van zorgvuldige inpassing in het kleinschalige landschap. Ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Met name de verschuiving van eenzijdige volumeproductie en kostprijsreductie naar specialisatie en omgevingsgericht ondernemen in de landbouw is hier kansrijk voor het behouden van een sterke concurrentiepositie. Waardevermeerdering ontstaat door het benutten van de specifieke gebiedskwaliteiten, en van het maatschappelijk draagvlak voor kwaliteitsproductie en -producten. Ook verbreding van economische activiteiten op het erf, bijvoorbeeld met zorg, recreatie of landwinkels, krijgt de ruimte. Door directe verkoop bij de boer ontstaan korte ketens en meer waardering voor het agrarisch product.

Toetsing aan het ontwikkelingsperspectief ‘Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap’

Het plan, waarbij een zonnepark wordt gerealiseerd, past binnen het geldende ontwikkelingsperspectief. Het plan voorziet in de opwekking van hernieuwbare energie, te weten zonne-energie en draagt daarmee bij aan de verduurzaming ter plaatse. In hoofdstuk 5 wordt aangetoond dat de bedrijfsvoering van omliggende (agrarische) bedrijven niet wordt belemmerd. Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling in overeenstemming is met het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectief.

Hoe – gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. De ‘Stedelijke laag’ en de ‘Laag van de beleving’ worden in dit geval buiten beschouwing gelaten, aangezien voor het projectgebied geen specifieke eigenschappen vanuit deze lagen gelden. Hierna wordt ingegaan op de relevante kenmerken ter plaatse van het projectgebied.

1. De Natuurlijke laag

De natuurlijke laag is de laag van de bodem, het reliëf, het watersysteem en de natuur die zich hier ‘van nature’ op vestigt. Deze natuurlijke laag is het resultaat van de wisselwerking tussen abiotische (fysische) en biotische factoren en processen. Zo zorgden ijs-, wind- en waterstromen in Overijssel voor het ontstaan van een afwisselend landschap van stuwwallen, dekzandgronden, beekdalen en natte laagtes en bepaalden de stroomsnelheden van IJssel, Vecht, Regge of Dinkel waar het fijne (komgronden) en waar het grovere sediment (oeverwallen) werd afgezet. En ontwikkelde veen zich daar, waar het water maar moeilijk weg kon.

Het projectgebied is op de gebiedskenmerkenkaart de ‘Natuurlijke laag’ aangeduid met het gebiedstype ‘dekzandvlakte en ruggen’ en ‘beekdalen en natte laagtes’. In afbeelding 4.3 is dit weergegeven.

Afbeelding 4.3 De Natuurlijke laag (Bron: Provincie Overijssel)

"Dekzandvlakte en ruggen"

De dekzandgronden beslaan een groot gedeelte van de oppervlakte van de provincie. Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk – door de wind gevormd – zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/nat gebied.

Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting. Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

"Beekdalen en natte laagtes"

Het Overijsselse zandlandschap is van oorsprong kletsnat. In de laagtes van het zandgebied verzamelde zich het water. Hier ontwikkelden zich moerassen en broekbossen, waar het water in de loop van het seizoen geleidelijk uit weg sijpelde naar de lager gelegen delen, naar de beken en rivieren.

Als ontwikkelingen plaats vinden in of in de directe nabijheid van beekdalen en natte laagtes, dan dragen deze bij aan extra ruimte voor de dynamiek van het stromende water en het vasthouden van water, aan versterking van de samenhang in het beeksysteem en aan vergroting van de zichtbaarheid, bereikbaarheid en beleefbaarheid van het water. Dit zijn uitgangspunten bij (her)inrichting.

Toetsing aan de 'Natuurlijke laag'

De voorgenomen ontwikkeling tast de, al dan niet aanwezige, hoogteverschillen in het projectgebied niet aan. De grondgebonden zonnepanelen worden op een frame geplaatst waardoor de grond minimaal geroerd wordt. Daarnaast worden de rondom het projectgebied bestaande groenvoorzieningen versterkt waardoor het projectgebied op een landschappelijk verantwoorde wijze wordt ingepast. Voor een nadere toelichting hierop wordt beschreven naar het inpassingsplan opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting. Geconcludeerd wordt dat het plan in overeenstemming is met het gestelde in de "Natuurlijke laag".

2. De laag van het agrarisch cultuurlandschap

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan.

Het projectgebied is op de gebiedskenmerkenkaart de ‘Laag van het agrarisch cultuurlandschap’ aangeduid met het gebiedstype ‘maten en flierenlandschap’. In afbeelding 4.4 is dat weergegeven.

Afbeelding 4.4 Laag van het agrarisch cultuurlandschap (Bron: Provincie Overijssel)

“Maten en flierenlandschap”

Laaggelegen kleinschalig landschap dat zich langs de beken, in de natuurlijke laagten heeft ontwikkeld. Langs de ontwateringssloten haaks op de beek werd vaak hakhout aangeplant. Dit diende tevens als perceelsafscheiding – daar, waar de ontwateringssloot niet altijd watervoerend – was in geval van beweiding. Rond de beek ontstond een lineair landschap, met daaromheen in de natte laagtes een matenlandschap. Kleinschalig landschap langs beken en in laagten met veel variatie in ruimtelijke opbouw: de open ruimte van de watergang, de coulissen van hakhoutstruweel, de open kamers van de hooien weilanden, met hier en daar een broekbos op de nattere plekken. Vloevelden maakten onderdeel uit van het bemestingssysteem. Het Maten- en Flierenlandschap is veelal de contramal van het essenlandschap en het oude hoevenlandschap en was daar functioneel aan verbonden.

Als ontwikkelingen plaats vinden in of nabij het Maten en Flierenlandschap, dan dragen deze bij aan versterking van het historische lineaire landschap met open ‘kamers’ en coulissen, aan accentuering van de overgang naar hogere gronden, de toegankelijkheid, de beleefbaarheid en het vasthouden van water. Inrichting van nog gave delen richt zich op het behouden van de cultuurhistorische waarden.

Toetsing aan de ‘Laag van het agrarisch cultuurlandschap’

In voorliggend geval wordt het te realiseren zonnepark zorgvuldig landschappelijk ingepast. De bestaande structuren in het gebied worden behouden en waar mogelijk versterkt. Zoals ook uit paragraaf 3.2 blijkt, wordt het projectgebied landschappelijk ingepast door middel van gebiedseigen beplanting. Het plan draagt bij aan

het versterken van de bestaande ecologische, recreatieve en landschappelijke kwaliteit. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar bijlage 1 bij deze toelichting. Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat door middel van de landschapsmaatregelen de kenmerken van het agrarische cultuurlandschap in stand worden gehouden en worden verbeterd.

4.2.5 Conclusie toetsing aan het provinciaal beleid

Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening Overijssel verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

4.3 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is verwoord in tal van plannen. Met betrekking tot het voorliggende bestemmingsplan zijn de hieronder genoemde beleidsstukken het belangrijkste.

4.3.1 ‘Beleidskader zon- & windenergie

4.3.1.1 Algemeen

De gemeente Hellendoorn wil op een gebiedsgerichte en zorgvuldige manier stimuleren dat een deel van de energievraag door zonnevelden en windturbines wordt opgewekt, zodat de doelen in de Energievisie kunnen worden behaald. Zorgvuldig betekent ook dat het niet overal kan, daarom stelt de gemeente kaders aan de inpassing van zonnevelden en windturbines in de omgeving.

Het nastreven van de doelen kan de gemeente daarnaast niet alleen. Daarom zal de gemeente met een positieve en actieve grondhouding duurzame initiatieven vanuit de samenleving ondersteunen, waaronder duurzame energieopwekking op kansrijke locaties.

4.3.1.2 Uitgangspunten beleid

- Dit beleidskader heeft een geldigheid tot en met 2022. Door in die periode goed te monitoren en te leren van de resultaten, kan het aantal zonnevelden en windturbines in de gemeente Hellendoorn beheerst verder groeien.
- Windturbines en zonneparken hebben een beperkte levensduur. De gemeente geeft daarom voor windturbines en zonneparken een tijdelijke bestemmingsfunctie af tot maximaal 25 jaar.
- De gemeente hanteert de provinciale ‘Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden’, de ‘Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land’, de ‘Gedragscode Windenergie op Land’ en de ‘Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving’.
- Op voorhand worden geen taakstellingen geformuleerd op aantal hectare zonnepanelen of windturbines. Tevens wijst de gemeente op dit moment ook geen concrete locaties aan.
- Is er een initiatief voor een windmolen op een bedrijventerrein, dan moet er een totaalplan komen voor de (aan te kopen of te pachten) grond voor de windmolen én voor de grond waarop risicocirkels liggen. Dit totaalplan wordt opgesteld in gezamenlijke verantwoordelijkheid door de initiatiefnemer, de grondeigenaar en de gemeente.

4.3.1.3 Uitgangspunten maatschappelijke inpassing

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners mee kunnen praten, denken en doen. Afhankelijk van de omvang van een project en de impact op de omgeving, worden de onderstaande aspecten daarin zwaarder meegewogen.

- Participatie omgeving: Initiatiefnemers hebben de verplichting om de omgeving te betrekken bij hun initiatief en stellen hiervoor een participatieplan op.

- Participatie direct betrokkenen/omwonenden: De initiatiefnemer dient met de direct omwonenden/direct betrokkenen afspraken te maken over de inpassing en invulling van het gebied rondom een project en maakt hierbij duidelijk in hoeverre omwonenden hierin mee kunnen participeren.
- Compensatie: De initiatiefnemer geeft in een compensatieplan aan hoe de omgeving baat heeft bij de ontwikkeling (hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden: aan initiatieven die meer bieden dan alleen het opwekken van energie, of initiatieven waarbij productie en afname bij elkaar worden gebracht).
- Communicatie: De initiatiefnemer stelt een communicatieplan op waarbij de gemeente een ondersteunende en faciliterende rol kan hebben.

4.3.1.4 *Uitgangspunten ruimtelijke en landschappelijk inpassing*

- De gemeente kiest voor kwaliteit op locaties waar een project wordt gerealiseerd, waarbij rekening wordt gehouden met de toekomstige uitstraling van het gebied. Landschappelijke inpassing betekent niet dat het project niet zichtbaar mag zijn.
- De gemeente streeft zoveel mogelijk naar meervoudig grondgebruik en behoud en ontwikkeling van de Biodiversiteit.
- De handreiking ‘Kwaliteitsimpuls zonnevelden’ bevat inspirerende voorbeelden van zonnevelden met ruimtelijke kwaliteit, die duurzaam zijn in combinatie met sociale kwaliteit.

4.3.1.5 *Toetsing van het initiatief aan het ‘beleidskader zon- & windenergie*

Voorgenomen ontwikkeling is in overeenstemming met het ‘beleidskader zon- & windenergie’. De omgevingsvergunning wordt voor een termijn van maximaal 25 jaar afgegeven. In de memo opgenomen in bijlage 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing wordt uitgebreid ingegaan op de manier waarop de omgeving actief is benaderd en betrokken en op welke manier de participatie is vormgegeven. Tevens is hierin opgenomen hoe het aspect compensatie wordt ingevuld.

Tevens voorziet het plan in een landschappelijke inpassing van het zonnepark. De randen van het zonnepark wordt ingepast door het treffen landschapsmaatregelen waarbij gebruik wordt gemaakt van steekeigen soorten. Voor een andere toelichting hierop wordt verwezen naar het inpassingsplan opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting. Om de biodiversiteit ter plaatse te stimuleren, wordt aan de zuidzijde van het plangebied een strook ingezaaid met een zaden mengsel M1 Cruydhoeck. Dit mengsel bevat ongeveer 16 verschillende soorten kruiden en bloemen. Hier wordt gesteld dat het zonnepark op een adequate wijze wordt ingepast in de omgeving en de maatregelen een impuls geven aan de biodiversiteit ter plaatse.

4.3.2 **Welstandsnota Hellendoorn**

4.3.2.1 *Inleiding*

Om bouwplannen op welstand te mogen toetsen zijn gemeenten sinds 1 juli 2004 verplicht een welstandsnota vast te stellen. Met het opstellen van een welstandsnota worden de procedures en de toetsing transparanter gemaakt. De gemeente Hellendoorn heeft er voor gekozen een welstandsnota op te stellen om voor specifieke gebieden in de gemeente Hellendoorn het uiterlijk van gebouwen in de omgeving tot zijn recht te laten komen. Het onderwerp van deze nota is de kwaliteit van de bebouwing in de gemeente Hellendoorn. Het gaat hier om gebouwen en bouwwerken die iedereen dagelijks om zich heen ziet. Bepalend daarbij zijn zowel de kwaliteit van de individuele gebouwen en bouwwerken, als de kwaliteit van het totaalbeeld van de gebouwen in hun onderlinge samenhang. Doorgaans zijn inwoners positief over die dagelijkse leefomgeving. Deze kwaliteit is door bewust en meestal zorgvuldig handelen van particulieren en overheid door de eeuwen heen ontstaan. Sinds een eeuw is deze zorg voor de architectonische kwaliteit ook nadrukkelijk een overheidstaak. Daarbij is het gemeentelijke welstandstoezicht het belangrijkste instrument geweest.

De welstandsnota is opgebouwd uit verschillende deelgebieden. Onderhavig plangebied is gelegen in gebied 15: Daarler Es.

4.3.2.2 Welstandsgebied 15: Daarler Es

Algemeen

Ten oosten van de dorpskern van Daarle ligt rondom de langgerekte Daarler Es een keten van agrarische bebouwing. Aan de noord- en de oostzijde bevinden zich de lager gelegen gronden; de oorspronkelijk weide- en hooilanden. Fundamentele veranderingen hebben zich in de loop der tijd niet voorgedaan. De positie en oriëntatie van de bebouwing, de tussenliggende ruimtes en de verbondenheid met het landschap zijn argumenten om dit gebied afzonderlijk te benoemen.

Waardering

Het totale ruimtelijke beeld is van belang. De bebouwing en het gebruik van de es en de lager gelegen gronden zijn op dezelfde agrarische bedrijfsvoering geënt. In dat onderling verband moet de typologie van de bebouwing en de positie ervan hoog worden gewaardeerd

Beleidsintensies

Het beleid is er op gericht om de bestaande karakteristiek in stand te houden. Daarvoor zullen ook met betrekking tot het uiterlijk van de bebouwing de evidente aspecten van de bestaande toestand als referentiekader gaan dienen teneinde het ruimtelijke totaalbeeld in stand te houden.

Welstandscriteria

Er gelden welstandscriteria voor de situering, de hoofvorm, de aanzichten en de opmaak van de bebouwing die wordt beoogd.

4.3.2.3 Toetsing van het initiatief aan de Welstandsnota Hellendoorn

Het welstandsbeleid richt zich voornamelijk op de type bebouwing en de detaillering daarvan. Hierbij gaat het om woningen, boerderijen en de daarbij behorende schuren en overige gebouwen. Een specifieke ontwikkeling als een zonnepark wordt in de welstandsnota niet benoemd. Wel wordt in de welstandsnota benadrukt dat het beleid erop is gericht om nieuwe ontwikkelingen goed in te passen in de landelijke omgeving.

In voorliggend geval wordt, zoals in voorgaande hoofdstukken reeds is beschreven, het zonnepark doormiddel van gebiedseigen beplanting, in het landschap ingepast. Hiermee wordt voldaan aan het welstandsbeleid ten aanzien van het landschappelijk inpassen van nieuwe ontwikkelingen in de omgeving.

4.3.3 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de gemeentelijke beleidsambities zoals verwoord in het hiervoor behandelde gemeentelijk beleid.

HOOFDSTUK 5 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een ruimtelijke onderbouwing vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, archeologie & cultuurhistorie, Besluit milieueffectrapportage en water.

5.1 Geluid (Wet geluidhinder)

5.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaaï en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeurswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeurswaarde te voldoen.

5.1.2 Situatie projectgebied

Een zonnepark vormt een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Het zonnepark is een type A-inrichting. De inrichting valt daarmee onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Op voorhand kan worden geconstateerd dat deze inrichting geen relevante geluidbelasting veroorzaakt. Daarnaast bevinden zich de nutsvoorzieningen op grote afstand van omliggende geluidgevoelige objecten.

Als gevolg van de ontwikkeling is tevens geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Het zonnepark wordt incidenteel bezocht, uitsluitend ten behoeve van beheer en onderhoud.

Ook is het zonnepark geen geluidgevoelig object. Het plan voorziet dan ook niet in het toevoegen van een geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder niet nodig is.

5.1.3 Conclusie

Het aspect geluid in het kader van de Wgh vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

5.2 Bodemkwaliteit

5.2.1 Algemeen

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

5.2.2 Situatie projectgebied

Het uitvoeren van onderzoek naar de bodemkwaliteit doet zich voor in situaties waarin personen langdurig verblijven of aanwezig zijn. In voorliggend geval worden overwegend bouwwerken geen gebouwen zijnde gerealiseerd waar zonnepanelen op bevestigd worden. Daarnaast worden kleine gebouwen (trafostation e.d.) gerealiseerd, echter wordt hierin niet langdurig door personen verbleven. Verder wordt opgemerkt dat de in

deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling geen risicovolle activiteit voor de bodem betreft. Het instellen van een bodemonderzoek is daarom niet noodzakelijk.

5.2.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

5.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip ‘niet in betekenende mate’ is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

5.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

5.3.2 Situatie projectgebied

Gelet op de aard en omvang van dit project en de beperkte toename van het aantal verkeersbewegingen, in verhouding tot categorieën van gevallen zoals beschreven in paragraaf 5.3.1.1, kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. In de aanlegfase vinden er alleen maar verkeersbewegingen plaats en in de gebruiksfase wordt het zonnepark incidenteel bezocht,

uitsluitend in het kader van beheer en onderhoud. Er is dan ook geen sprake van significante verkeersaantrekkende werking. Vermindering van de luchtkwaliteit is daarom niet aan de orde en vormt geen belemmering voor de ontwikkeling van het zonnepark.

Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het ‘Besluit gevoelige bestemmingen’.

5.3.3 Conclusie

Gezien het vorenstaande vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het project.

5.4 Externe veiligheid

5.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de ‘Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen’ (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Voor buisleidingen geldt het Besluit buisleidingen externe veiligheid (Bevb) die op 1 januari 2011 in werking is getreden.

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

5.4.2 Situatie projectgebied

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 5.1 is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het projectgebied (rode contour) en omgeving weergegeven.

Afbeelding 5.1 Uitsnede Risicokaart (Bron: Risicokaart.nl)

Uit de inventarisatie blijkt dat de locatie:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

5.4.3 Conclusie

Het plan is in overeenstemming met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

5.5 Milieuzonering

5.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst

geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

5.5.2 Situatie projectgebied

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG uitgave ‘Bedrijven en Milieuzonering’ geeft inzicht in de milieuhinder van inrichtingen.

Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

Het zonnepark betreft, in het kader van milieuzonering, geen milieugevoelige functie. Anderzijds brengt de functie geen milieubelasting met zich mee. Eventuele geluidhinder zou door het trafostation kunnen ontstaan. Het betreft een trafostation die vergelijkbaar is aan die in woonwijken. Voor transformatorstations geldt een te hanteren afstand van 30 meter. De dichtstbijzijnde woning (Daarleseweg 47) is op een afstand van circa 10 meter van het projectgebied gelegen. Met de situering van de transformatiestations is rekening gehouden met de afstand tot het woonperceel, waardoor de afstand meer dan 30 meter bedraagt. Er is geen sprake van (onevenredige) aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden.

5.5.3 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de in dit project besloten ontwikkeling.

5.6 Ecologie

5.6.1 Algemeen

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Met deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd. De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

In voorliggend geval is door Natuurbank Overijssel een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. De volledige rapportage is opgenomen in bijlage 4 bij deze onderbouwing. Hierna wordt op de bevindingen ingegaan.

5.6.2 Gebiedsbescherming

5.6.2.1 Natura 2000

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Nederland heeft aan de hand van een

vergunningenstelsel een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden.

Het projectgebied behoort niet tot het Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden, zijn gelegen op een afstand van circa 4,3 kilometer van het projectgebied.

Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en de afstand tot de Natura 2000-gebieden, wordt geconcludeerd dat er als gevolg van de bij deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling, geen sprake is van significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

5.6.2.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid (NNN). Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het ‘nee, tenzij’-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het projectgebied behoort niet tot het NNN. De dichtstbijzijnde gronden behorende bij het NNN zijn gelegen op een afstand van circa 4 kilometer van het projectgebied. Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling en de afstand tot het NNN wordt geconcludeerd dat er geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

5.6.3 Soortenbescherming

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van verschillende vogel-, amfibieën-, vleermuis- en grondgebonden zoogdiersoorten. Vogels, Amfibieën, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er vogels, bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rustplaats en bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en/of voortplantingslocatie.

Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernietigen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Voor de grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten, die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen ‘doden en verwonden’ en het ‘beschadigen en vernietigen van rust- en voortplantingslocaties’ (of de soort is niet beschermd). De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het gebied voorkomende vogel-, amfibieën-, en grondgebonden zoogdiersoorten niet beschermd. Door uitvoering van de voorgenomen plannen wordt het foerageergebied, als onderdeel van het totale functionele leefgebied van vleermuizen, niet meetbaar aangetast. Er blijft voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar in de directe omgeving. In het kader van de zorgplicht worden geen specifieke maatregelen voorgesteld.

5.6.4 Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

5.7 Archeologie & Cultuurhistorie

5.7.1 Archeologie

5.7.1.1 *Algemeen*

Op grond van de Erfgoedwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Erfgoedwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de

archeologische relictten die in het projectgebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het projectgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

5.7.1.2 Situatie projectgebied

Op basis van het geldende bestemmingsplan “Buitengebied” in het projectgebied in het oosten voor een beperkt deel voorzien van de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologische verwachtingswaarde’. Op basis van deze dubbelbestemming geldt dat bij projectgebieden die groter zijn dan 2.500 m² en de grond dieper dan 0,3 meter verstoren, een onderzoeksplicht. Doordat de zonnepanelen op stellages worden geplaatst betreft het oppervlak waarover de grond wordt verstoord, ter plaatse van de archeologische dubbelbestemming, niet meer dan 2.500 m². Daarnaast wordt ook bij de aanleg van de ondergrondse leidingen de grond, ter plaatse van de archeologische dubbelbestemming, niet over een groter oppervlak van 2.500 m² verstoord. Het uitvoeren van een archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.

5.7.2 Cultuurhistorie

5.7.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een ruimtelijk plan “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” dient te bevatten.

5.7.2.2 Situatie projectgebied

Er bevinden zich, op basis van de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Overijssel, in het projectgebied zelf geen rijks- dan wel gemeentelijke monumenten. In het projectgebied of in de directe nabijheid van het projectgebied is er geen sprake van bijzondere cultuurhistorische waarden. Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.7.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat geen archeologisch onderzoek benodigd is en er geen sprake is van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden.

5.8 Besluit milieueffectrapportage

5.8.1 Algemeen

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r.

Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.

- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In artikel 1 onder e van de bijlage van het Besluit m.e.r. wordt een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan gelijk gesteld aan een bestemmingsplan indien een plan wordt genoemd in kolom 4.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.beoordeling gehanteerd.

5.8.2 Situatie projectgebied

Voorliggend plan voorziet in het realiseren van een zonnepark van circa 7 hectare. Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieu-effectrapportage (besluit m.e.r.) genoemd. Wel leiden grondgebonden zonneparken tot de herinrichting van een stuk landelijk gebied. In de D-lijst is de volgende activiteit opgenomen 'Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'. Een zonnepark valt hieronder, waardoor toetsing aan de drempelwaarden dient plaats te vinden. De drempelwaarde voor landinrichtingsprojecten uit het Besluit m.e.r. is 125 hectare. Op basis van de omvang van het project, een zonnepark van ongeveer 7 hectare groot, is een m.e.r.-beoordeling of het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet nodig.

Gelet op de omvang van het totale project (circa 7 hectare), de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de effecten (zeer beperkt), wordt geconcludeerd dat het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling of het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet aan de orde is.

5.8.3 Conclusie

De ontwikkeling is niet m.e.r.(beoordelings)-plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling als gevolg van de verlening van de omgevingsvergunning.

5.9 Wateraspecten

5.9.1 Vigerend beleid

5.9.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

5.9.1.2 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

5.9.1.3 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

5.9.1.4 Waterschap Vechtstromen

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe, Drents Overijsselse Delta, en Zuiderzeeland. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen een Waterbeheerplan opgesteld.

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen heeft in de vergadering van 7 oktober 2015 het 'Waterbeheerplan 2016-2021' vastgesteld.

In het Waterbeheerplan is aangegeven hoe het waterschap zijn taken de komende jaren (2016 tot 2021) wil uitvoeren. In het plan zijn doelen en maatregelen gesteld voor de thema's waterveiligheid, voldoende water, schoon water en het zuiveren van afvalwater. Deze zijn gericht op het:

- voorkomen of beperken van overstromingen, wateroverlast en droogte;
- beschermen en verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater en het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem;
- het effectief en efficiënt behandelen van afvalwater in de afvalwaterzuiveringsinstallaties.

5.9.2 Waterparagraaf

5.9.2.1 Watertoets

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de onderbouwing van ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

5.9.2.2 Watertoetsproces

Het waterschap Vechtstromen is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets (<http://www.dewatertoets.nl>). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de 'normale procedure' van toepassing is. Na aanleiding van de watertoets, heeft overleg met het waterschap

Vechtstromen plaatsgevonden. Hierin heeft het waterschap aangegeven met welke wateraspecten in ieder geval rekening moet worden gehouden.

Keurzone Overijsselse Kanaal

Binnen het projectgebied ligt een beschermingszone van het Overijsselse Kanaal. De functie van deze watergang moet te allen tijde worden gegarandeerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschermingszone van deze watergangen zoals in de Keur beschreven. Ten behoeve van het beheer en onderhoud geldt langs de watergang (vanaf de insteek) een obstakelvrije zone van 5 meter. Door middel van een Watervergunning kan hiervan worden afgeweken.

In voorliggend geval wordt de beschermingszone langs de watergang gerespecteerd. Dat wil zeggen, een zone van 5 meter zal onbebouwd blijven.

Overstromingsgebied

Met name in de lager gelegen delen in het projectgebied is de kans op overstromingen het grootst. De overstromingen in de lager gelegen delen vindt ten minste één keer per jaar plaats. Het gebied zal op basis van een ruwe schatting circa 30 cm onder water staan. Bij met name de inrichting van de transformatorstations zal heur rekening mee moeten worden gehouden. De zonnepanelen zelf staan met ten minste 80 cm hoogte, hoog genoeg van de grond.

Overige waterhuishoudkundige voorzieningen

Bij de beoogde ontwikkeling worden zonnepanelen geplaatst op een metalen frame. Het regenwater dat op de panelen valt, stroomt af richting de bodem (tussen de zonnepanelen is voldoende ruimte aanwezig zodat het regenwater verspreid op het maaiveld kan vallen), waar het water infiltreert. Het regenwater zal dan ook niet versneld afstromen richting het oppervlaktewater. Het zonnepark wordt door de vrije afstroming van het regenwater richting de onderliggende bodem niet gezien als toename in verharding. De toegangsweg zal worden uitgevoerd als open bestrating met graskeien.

Watercompensatie is voor dit plan dan ook niet vereist. Ook zijn de zonnepanelen niet verontreinigend. Door het afstromende regenwater vindt dan ook geen verontreiniging van bodem en water plaats. Het zonnepark wordt niet aangesloten op het rioleringsstelsel. De ontwikkeling is dan ook niet van invloed op de belasting van het rioleringssysteem.

Advies waterschap

In kader van de watertoets heeft het waterschap de volgende opmerkingen:

Een punt van aandacht voor eventuele nieuw vestiging is het minimale bouwpeil. Het minimale bouwpeil is de hoogte die eventuele nieuw vestiging minimaal moet hebben. De norm die hiervoor gebruikt wordt, is de t=100 norm. Deze norm staat voor het hoogte peil dat het water één keer per 100 jaar haalt. Nieuwe bebouwing mag niet vaker dan één keer per 100 jaar wateroverlast ondervinden. De collectoren dienen dus voldoende hoog te plaatsen.

In de nabijheid van het plangebied liggen meerdere waterleidingen WL 07174, WL01576, en WL01578 W van waterschap Vechtstromen. De waterlopen hebben een belangrijke aan-, af-, en doorvoer functie. Voor het onderhoud van deze waterlopen is een obstakelvrije zone van 5 meter vanaf de insteek noodzakelijk. In deze obstakelvrije zone mag niet zonder toestemming van het waterschap worden gebouwd. Voor onderhoud van deze waterlopen dienen deze altijd bereikbaar te zijn.

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem worden ook het onttrekken- en lozen van grond- en oppervlaktewater verstaan.

Het voorliggende plan voorziet wellicht in de bouw van enkele obstakels in de beschermingszone. Hiervoor dient ruim van te voren in kader van de Waterwet een vergunning worden aangevraagd. Voor het behandelen van de aanvraag is een formele procedure tijd van 8 weken.

Slootprofiel

In overleg met het waterschap de afspraak gemaakt dat het huidige slootprofiel (in het noorden van het plangebied) behouden blijft, maar dat het broekbos een verlaagde en uitgegraven grond krijgt. Hierdoor stroomt het water vanuit de kavelsloten het broekbos in. In dit broekbos wordt tijdelijk het water gebufferd en zorgt dit voor een natte bodem. Het water heeft via een aantal overstorten de mogelijkheid deze ondiepte te verlaten en zo de sloot in te stromen. Hiermee wordt voldaan aan de wens een natter broekbos te ontwikkelen aan deze rand en wordt het huidige profiel niet aangepast, zodat het waterschap de dijksloot kan blijven onderhouden.

HOOFDSTUK 6 UITVOERBAARHEID

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Initiatiefnemer heeft aangegeven dat het oprichten van een energie coöperatie en participeren door middel van de postcoderoosregeling tot de mogelijkheden behoort. Doordat het kabinet de uitvoering met betrekking tot de postcoderoos mogelijk aanpast, zal deze waarschijnlijk (aanzienlijk) minder aantrekkelijk worden. Na Prinsjesdag ontstaat hier meer duidelijkheid over. Een alternatief is om voor het project via www.duurzaaminvesteren.nl obligaties uit te geven met een rendement van circa 4%. De obligatie is eerst 31 dagen opengesteld voor inwoners van de gemeente Hellendoorn. Vervolgens wanneer er nog obligaties over zijn, worden deze landelijk aangeboden. Voor een nadere toelichting op het vorenstaande wordt verwezen naar bijlage 3 bij deze onderbouwing.

Om sociaal ook betrokken te zijn bij Daarle, heeft er een gesprek plaats gevonden met het bestuur van muziekvereniging Emos. Aan hen is gevraagd of men in het kader van de compensatie een zonne-installatie op het dak van het verenigingsgebouw zou willen. Compleet gemonteerd werkend opgeleverd en geen kosten. Het bestuur gaat hiermee akkoord.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad naar aanleiding van een omgevingsvergunning moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk plan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan of omgevingsvergunning geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

De gemeentelijke kosten zijn beperkt tot de ambtelijke kosten, welke worden verhaald middels de gemeentelijke legesverordening. Eventuele planschade komt voor rekening van de initiatiefnemer. Vorenstaande wordt geregeld met een anterieure overeenkomst. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en is op grond van artikel 6.12 Wro geen exploitatieplan nodig.

Voor de totstandkoming van het zonnepark wordt een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE+) aangevraagd. Met deze subsidieregeling worden de elektriciteitsopbrengsten voor de initiatiefnemer aangevuld tot het basisbedrag dat nodig is om de investering terug te verdienen. Voor het verlenen van de subsidie is een omgevingsvergunning, waartoe deze ruimtelijke onderbouwing dient, vereist. Indien de omgevingsvergunning is verleend, is er geen indicatie dat de SDE+ subsidie zal worden geweigerd.

De (overige) kosten voor de realisatie van het zonnenveld worden voor het overige gedragen door de initiatiefnemer. Hierdoor is de economische uitvoerbaarheid gewaarborgd.

HOOFDSTUK 7 VOOROVERLEG EN ZIENSWIJZEN

7.1 Vooroverleg

7.1.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat deze ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

7.1.2 Provincie Overijssel

Het voeren van vooroverleg met de provincie Overijssel is noodzakelijk m.b.t. het inrichtingsplan. Het overleg heeft plaats gevonden waarbij de provincie de volgende opmerking heeft.

De weergaven met 3d-renderings zijn voor een eerste inschatting goed te gebruiken. Voor ons wordt het echter onvoldoende inzichtelijk om een oordeel te vellen hoe de profielen m.b.t. de watergangen en natuuroevers uitgevoerd worden. Dit is voor het Waterschap ook een toegevoegde waarde. Je kunt dit tackelen door een kaart met daarop helder uiteengezet wat de inpassingsmaatregelen zijn met heldere doorsneden.

7.1.3 Waterschap Vechtstromen

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een watertoets uitgevoerd. De watertoets heeft geleid tot de ‘normale procedure’, waardoor het waterschap het voornemen heeft beoordeeld. In paragraaf 5.9 zijn de waterspecten reeds beschreven. Hierin is rekening gehouden met de uitgangspunten van het waterschap.

7.1.4 Omwonenden

Initiatiefnemer heeft contact gehad met omwonenden omtrent de voorgenomen realisatie van het zonnepark. Er is vanuit de omwonenden geen bezwaar naar voren gekomen. Voor een verslag van de informatieavond wordt verwezen naar bijlage 2 bij deze onderbouwing.

Daarnaast zal na de vergunningsfase aandacht worden besteed aan mogelijke participatie van omwonenden. Er wordt gekeken dat directe en indirecte omwonenden tegen een aantrekkelijk tarief (energiebelastingvoordeel) duurzame energie kunnen afnemen van het zonnepark. Het gebied dat hiervoor in aanmerking komt zou door middel van een postcoderoos kunnen worden bepaald.

7.2 Zienswijzen

Indien er zienswijzen worden ingediend, wordt deze paragraaf nadat de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage heeft gelegen, ingevuld.

BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Bijlage 1 Inpassingsplan

Bijlage 2 Wijziging inpassingsplan

Bijlage 3 Memo communicatie, participatie en compensatie

Bijlage 4 Natuurwaardenonderzoek

BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Bijlage 1 Inpassingsplan

Landschappelijk inpassing zonneakker te Daarle

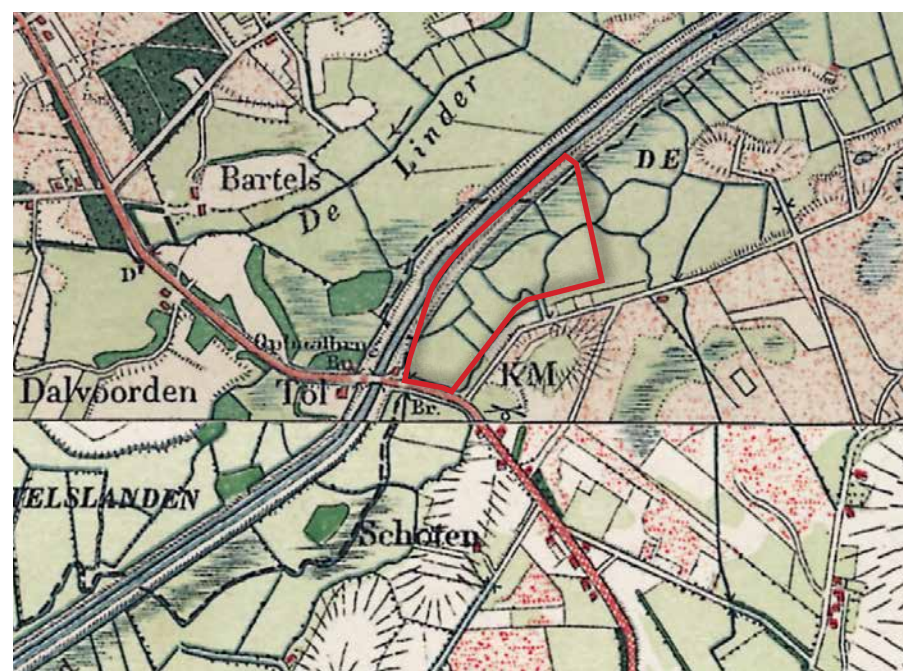
Adviesbureau Haver Droeze

22 oktober 2018

Solar Proactive

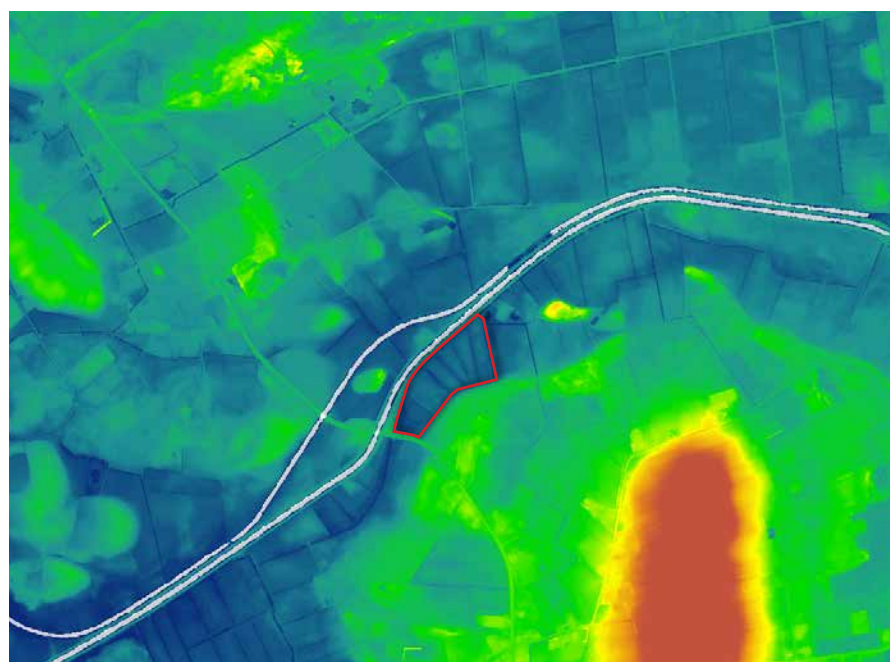
1900

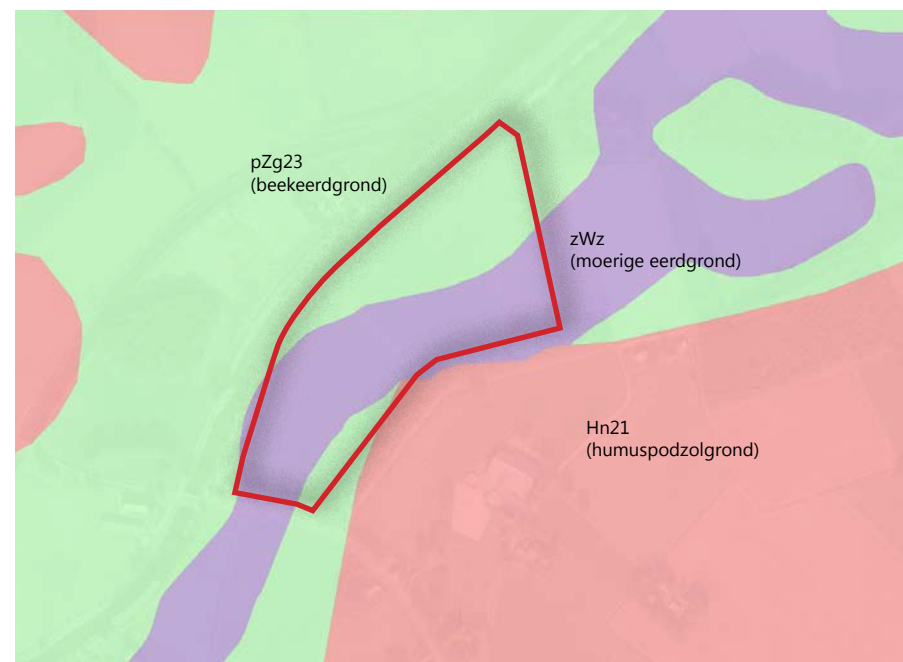
1900

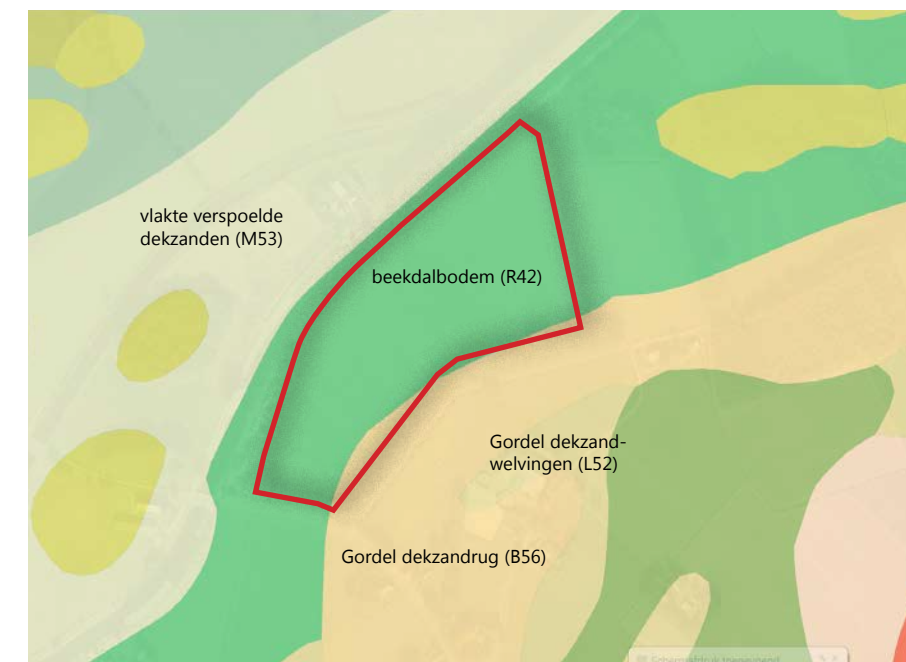
2000

hoogtekaart

bodemkaart

geomorfologische kaart

LANDSCHAP

Het plangebied ligt aan de westrand van Daarle, Langs het Overijssels kanaal, aan de Daarleseweg (N751) en de Zuidelijke Kanaaldijk.

Het Overijssels Kanaal is in 1855 geopend. Het liep vanaf de Regge om Daarle heen naar Almelo en maakte daarbij gebruik van het dal van de Daarler beek. Dit was een nat moerassig gebied dat voornamelijk als hooiland in gebruik was. Op enige afstand lagen wat hogere delen (dekzandwelingen) die meestal door afzonderlijke bedrijven als akker gebruikt werden.

Het kanaal verbeterde vermoedelijk de ontwatering en in de 20^e eeuw verschijnt er meer bebouwing in het gebied. Vooral langs de wegen en het kanaal.

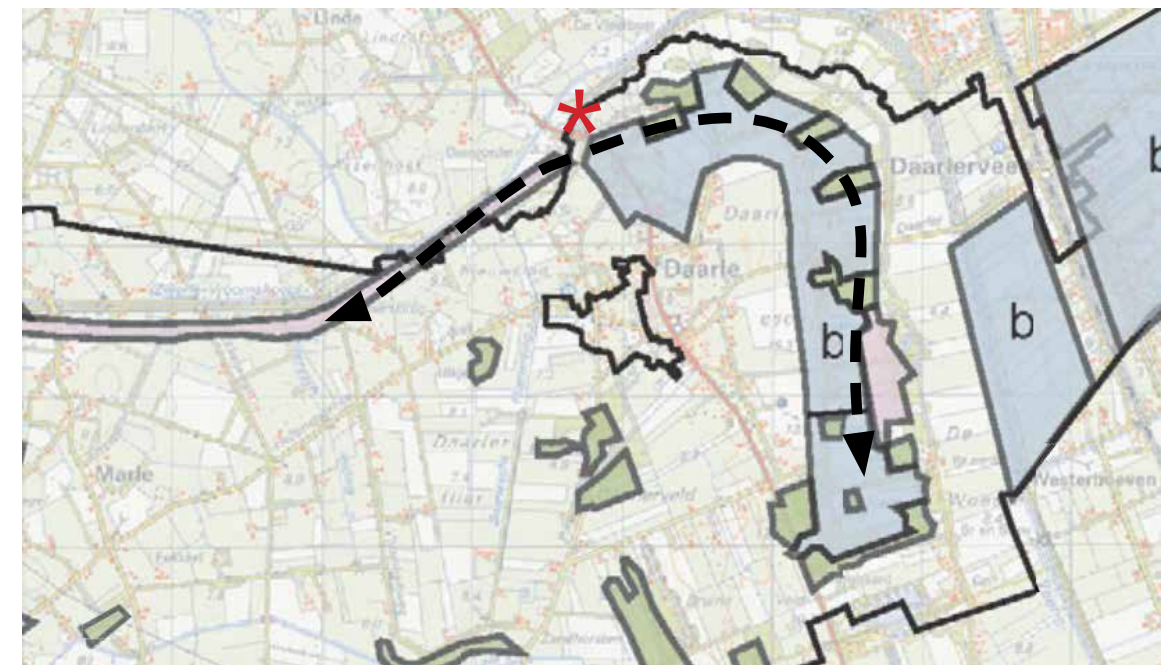
Aan het einde van de 20e eeuw vindt een ruilverkaveling plaats waardoor de grillige verkaveling van voor het kanaal verdwenen is en het gebied rationeel afwatert naar de bermsloot langs de kanaaldijk. Tegelijk met de ruilverkaveling is een brede strook bos langs de zuidoostzijde van het plangebied aangelegd.

De Dalvoorder brug, waar de provinciale weg (N751) het kanaal oversteekt, is vanouds een belangrijk herkenningspunt in het gebied. De brug, vroeger een ophaalbrug in verband met de scheepvaart, is nog steeds een plek met een herkenbare uitstraling. Langs de provinciale weg was bebouwing geconcentreerd en even ten zuidoosten van het plangebied stond aan deze weg een korenmolen.

De beplanting in het gebied bestaat voornamelijk uit Eik, Els, Es, Populier en Wilg met onder-begroeiing van Els, Esdoorn, Meidoorn, Vlier, Lijsterbes, Sporkehout, Braam etc. Oorspronkelijk is dit Elzen-Essenbos met veel Eik (volgens de typering van Doing-Kraft: *Alnion incanae*) met overgangen naar Wilgenbos (*Salicion*).

Waterhuishouding met dijksloot

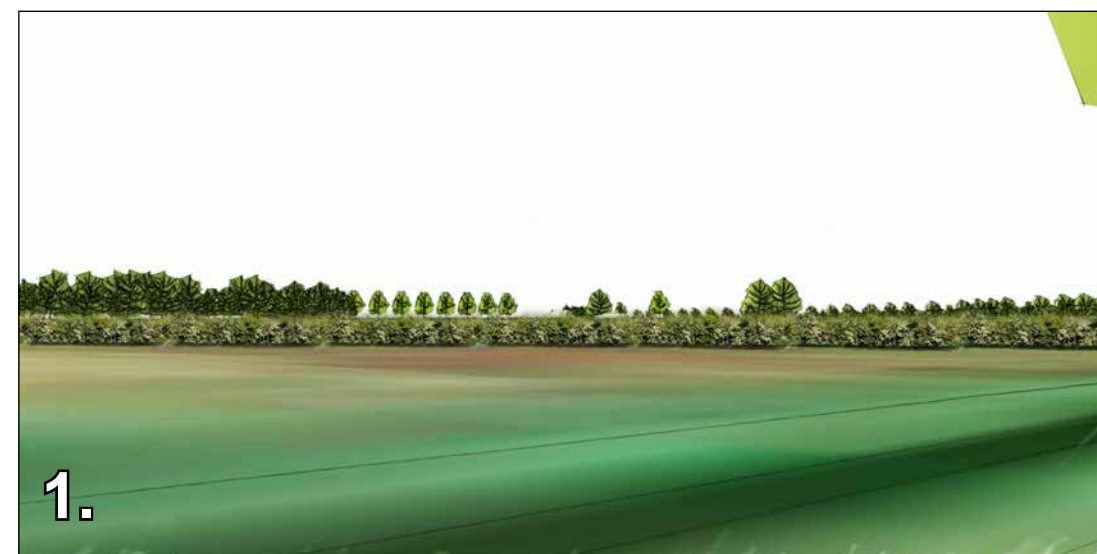

bestemmingsplan buitengebied - natuur met ecologische ketting van gebieden

4

overzicht vogelvlucht vanuit het zuidwesten

ooghoogteperspectief vanuit 1

ooghoogteperspectief vanuit 2. - toegang zonnepark vanaf de kanaaldijk

ooghoogteperspectief vanaf 3. - ten zuidwesten van de Daarleseweg

MOGELIJKHEDEN INPASSING

Het aanvankelijke halfopen tot gesloten landschap van het beekdal is in de tijd opener geworden. Het kanaal met Eiken-, Essen- en Wilgenbeplanting is een belangrijke groene lijn in. Daarnaast zijn er jonge boselementen (ruilverkaveling) en kavelgrensbeplantingen die bijdragen aan het half-open karakter van het landschap. De korrelgrote van de open gebieden tussen de groenelementen varieert van 200 tot 800m. Een zonneakker van 7 ha past binnen deze korrel en wordt door bestaande beplantingen (kanaal- en wegbeplanting en kavelgrensbeplantingen) afgezet met groen. Het versterken van deze groene lijnen is een goede mogelijkheid voor inpassing.

De gemeente Hellendoorn, waar Daarle onder valt, heeft in het bestemmingsplan buitengebied van 2005 aangewezen dat natuur en bos noordoostelijk, rond de voet van de stuwwal, een belangrijke ecologische en landschappelijke kwaliteit vertegenwoordigen. Het plangebied grenst hieraan en de bosstrook naast het plangebied is in dit opzicht ook van betekenis. Aan de zijde van de zonneakker kan een natuur-zoom langs deze bosbeplanting worden ontwikkeld met soorten beplanting die refereren aan de oorspronkelijke onontgonnen vegetatie van het gebied en een struinpad. Dit voegt een ecologische en een recreatieve waarde toe.

De bestaande sloten in het plangebied dateren van de laatste ruilverkaveling en hebben geen relatie met het oorspronkelijke beekdal wat hier was. Bij het inpassen van de zonneakker kan de voor de exploitatie meest gunstige zuid-opstelling worden gehanteerd, waarbij mogelijk aan de rand van de bosstrook ondiepe verbredingen van de sloot op gepaste afstanden de (oorspronkelijk) nattere flora en fauna kunnen huisvesten. Voor de waterafvoer kunnen bestaande greppels worden gehandhaafd of eventueel worden gewijzigd zodat ze zowel het teveel aan water afvoeren naar de dijksloot langs het kanaal, als de neerslag kunnen verspreiden van de open doorgangen tussen de panelen naar de bedekte ruimte onder de paneelrijen.

De netaansluiting kan goed worden opgesteld in de noordpunt van het plangebied, aan de zuidelijke kanaaldijk. Onder deze weg liggen de nodige kabels en leidingen waarop kan worden aangesloten. Bovendien is hier al een afrit vanaf de dijk naar een pad tussen de velden. Een toegang aan de kant van de Dalvoorderweg zal in verband

met de verkeersveiligheid op meer weerstand stuiten. Wel zal er ontheffing nodig zijn van het huidige verkeersregime op dit eerste deel van de dijk (zie afbeelding hieronder).

De open rand langs de Zuidelijke kanaaldijk kan door een broekbos met struweel (ca. 5-10m) worden afgeschermd zodat direct zicht op het zonnepark wordt beperkt en er een ecologische versterking van de beplanting langs de dijk plaats vindt. Geschikte soorten hiervoor zijn Meidoorn, Sleedoorn, Gelderse roos, Zachte Berk, Els e.a.

De open rand van de zonneakker aan de Noordoostzijde behoeft slechts een lichte afscherming in de vorm van een haag. Meidoorn is hier heel geschikt en is ook inheems. De hoogte kan 1,5m zijn zodat de bovenkanten van de panelen hier nog ca. 0.7m boven uit steken.

Aan de oost- en zuidzijde wordt een strook van 15-25m niet benut voor het plaatsen van panelen als gevolg van schaduw door de naastgelegen bossingel en bomen. Deze kan buiten het hek blijven en als kruidenrijk grasland worden beheerd met een struinpad voor wandelaars om het landschap meer toegankelijk te maken.

Het beheer van de zonneakker kan met schapen gebeuren. Wellicht kan dit uitbesteed worden aan plaatselijke agrariërs. Een schuilhut kan in combinatie met de netaansluiting worden gemaakt.

De Zuidelijke Kanaaldijk heeft een recreatieve functie en er langs zijn op regelmatige afstanden bomen in de vorm van een geschilde boomstam met twee palen aan iedere zijde. Een dergelijke zitbank kan ook uitzicht geven op het zonnepark en voorzien worden van een informatiebord.

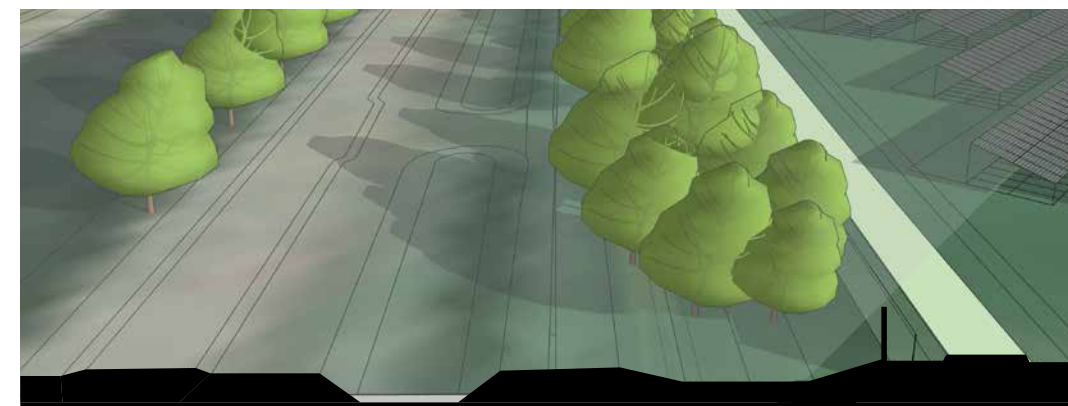
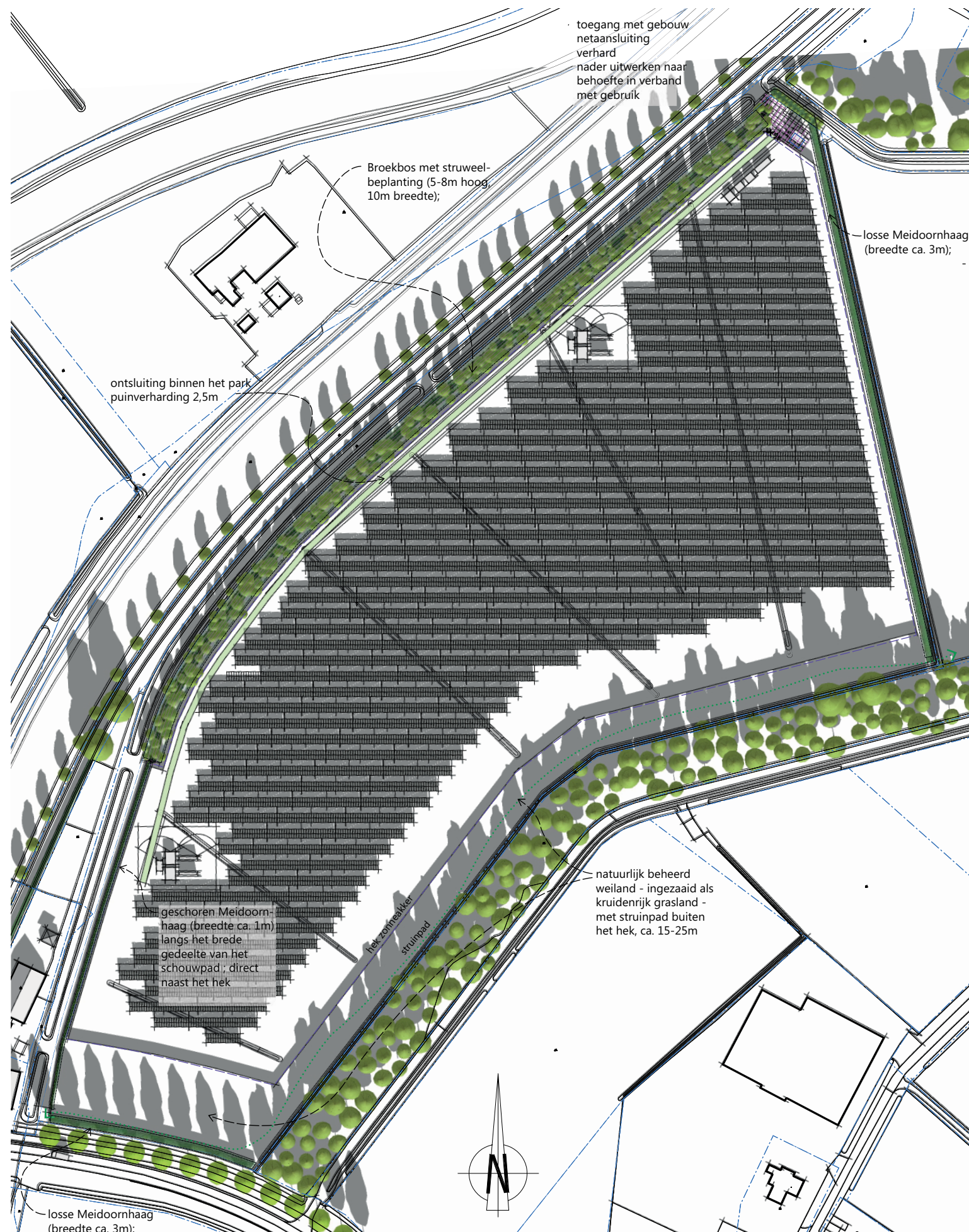
inheems struweel

losgesnoeide meidoornhaag

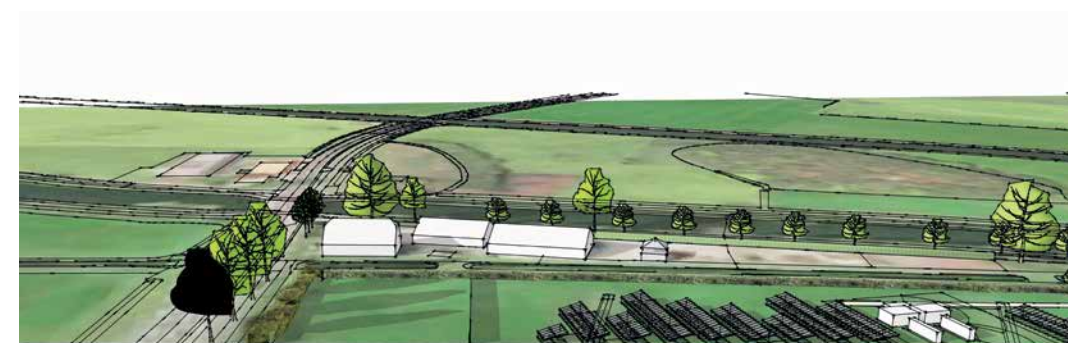

verkeersregime Zuidelijke kanaaldijk

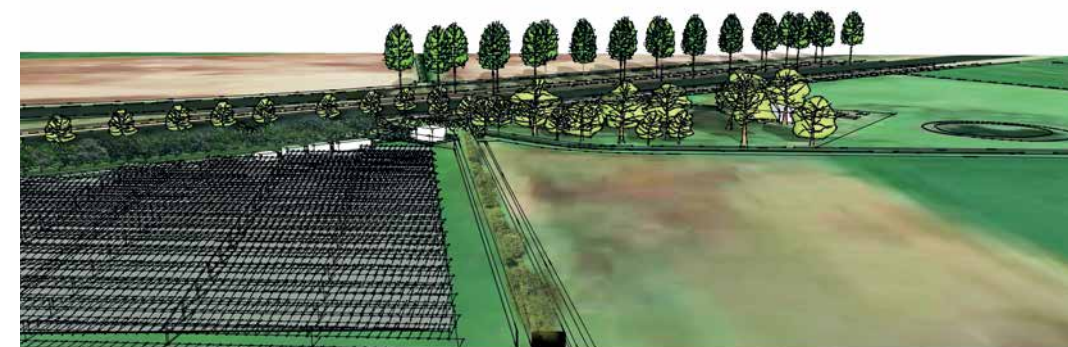
ontsluiting park (2,5m)
hek (ca. 2m hoog)
Broekbos met inheems struweel (ca. 10m)
dijksloot (bestaand)
zuidelijke kanaal-
dijk
Weg

profiel 1

transformator, omvormers en
switchkasten
zonnepanelen
hoogte 2,05m
geschorren Meidoornhaag
tussen erf en zonnepark
hek (ca. 2m hoog)
strook weiland met natuur-
lijk beheer en struinp pad
losse Meidoornhaag
hoogte 1,5-2m
Daarlesweg

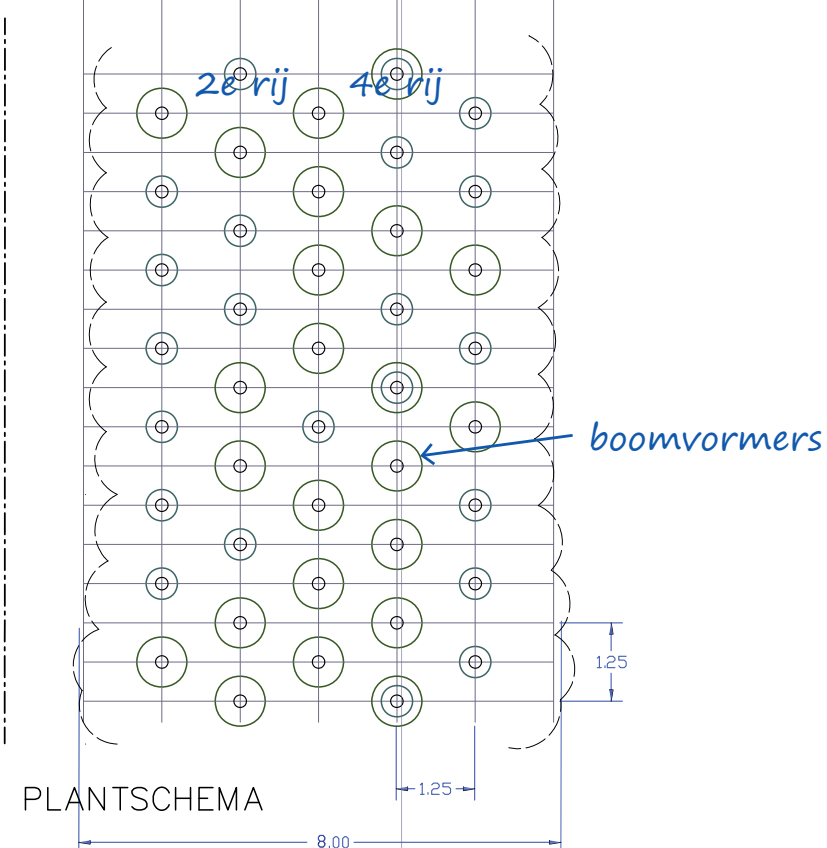
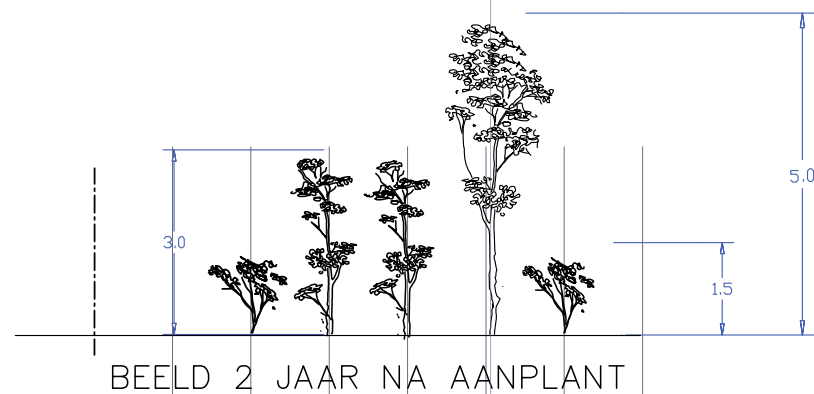
profiel 2

erf en woonhuis
Delfvoordeweg 40
losse Meidoornhaag
hoogte 1,5-2m
hek (ca. 2m hoog)
toegang zonnepark
vanaf de oostelijke
kanadijk
zonnepanelen
hoogte 2,05m

profiel 3

BEPLANTING

BROEKBOS 8m breedte

Boomvormers (10%):

Kwaliteit: Ø10-20 cm / ca. 6m uit elkaar (in verband - zie tekening)

Gewone Els (*Alnus glutinosa*) 5%

Zachte Berk (*Betula pubescens*) 5%

Alleen in de 4e rij. Na 3 jaar ca. 80% van de boomvormers verwijderen!

Struikvormers (90%):

Materiaal: bosplantsoen h60-100 cm / plantafstand 1,25x1,25m

Meidoorn (*Crataegus monogyna*, *Crataegus laevigata*) 25%

Gelderse roos (*Viburnum opulus*) (15%)

Vuilboom (*Rhamnus frangula*) 25%

Sleedoorn (*Prunus spinosa*) 25%

Na 3 jaar rijen 2 en 4 verwijderen. In volgende jaren op het oog in de rijen dunnen en terugzetten.

OVERIGE BEPLANTING

Losse hagen

Materiaal: Meidoorn (*Crataegus*) bosplants. h60-100 cm / plantafst. 0,75x1,00m in 3 rijen

Geschoren haag

Materiaal: Meidoorn (*Crataegus*) bosplantsoen h60-100 cm/ 7 st p. m. on 2 rijen op 0,5m

Kruidenrijk grasland (onder en rond de panelen en in de schaduwzoom)

mengsel M1 Cruydhoeck: maximaal 1,5 - 2 gram per m2 voor een kruidenrijk resultaat

(Inhoud van mengsel: Bellis perennis - Madeliefje *Cardamine pratensis* - Pinksterbloem *Crepis capillaris* - Klein streepzaad *Erodium cicutarium* - Gewone reigersbek *Hypochaeris radicata* - Gewoon biggenkruid *Leontodon autumnalis* - Vertakte leeuwentand *Lotus corniculatus* - Gewone rolklaver *Medicago lupulina* - Hopklaver *Plantago lanceolata* - Smalle weegbree *Prunella vulgaris* - Gewone brunel *Ranunculus repens* - Kruipende boterbloem *Rumex acetosella* - Schapenzuring *Trifolium dubium* - Kleine klaver *Trifolium pratense* - Rode klaver *Trifolium repens* Friesch-Groninger witte klaver).

Randen van park worden ecologisch beheerd, kruidige gewassen worden gestimuleerd en er wordt rekening gehouden met het broedseizoen.

Het beheer tussen de zonnepanelen geschiedt met een kleine permanente kudde schapen.

Met een ecologisch beheersplan wordt gezocht naar mogelijkheden de natuurwaarde in en om de zonneakker te verhogen.

Informatiepunt bij de hoofdingang aan de zuidzijde, als promotie en ondersteuning bekendheid met deze vorm van landgebruik.

COLOFON:

opdrachtgever:

Solar Proactive
Watermolendijk 3
9482 TD Tynaarlo
www.solarproactive.nl

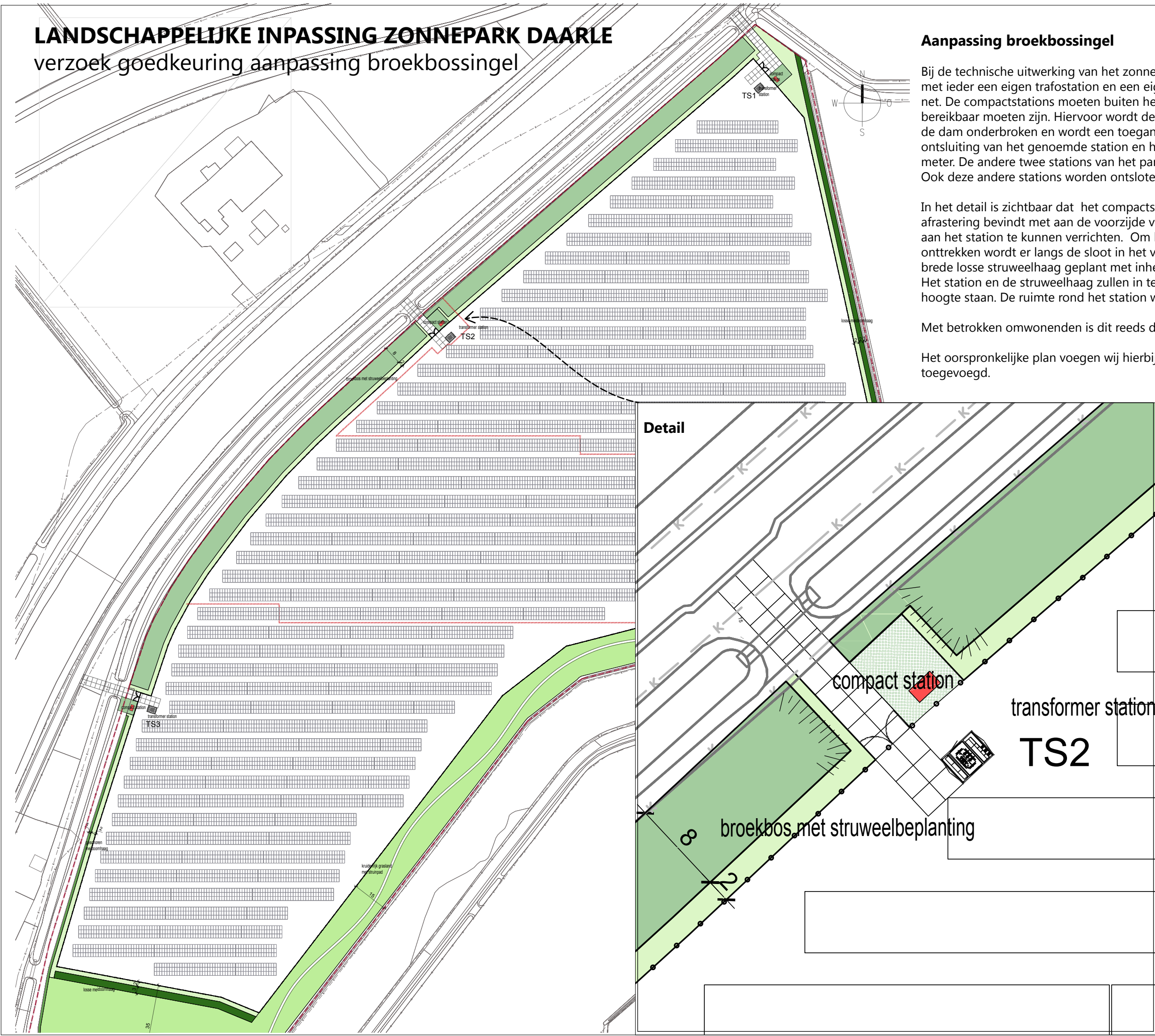
adviseur:

Adviesbureau Haver Droeze
Muurhuizen 165B
3811EG Amersfoort
www.haverdroeze.nl

Bijlage 2 Wijziging inpassingsplan

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING ZONNEPARK DAARLE

verzoek goedkeuring aanpassing broekbossingel

Aanpassing broekbossingel

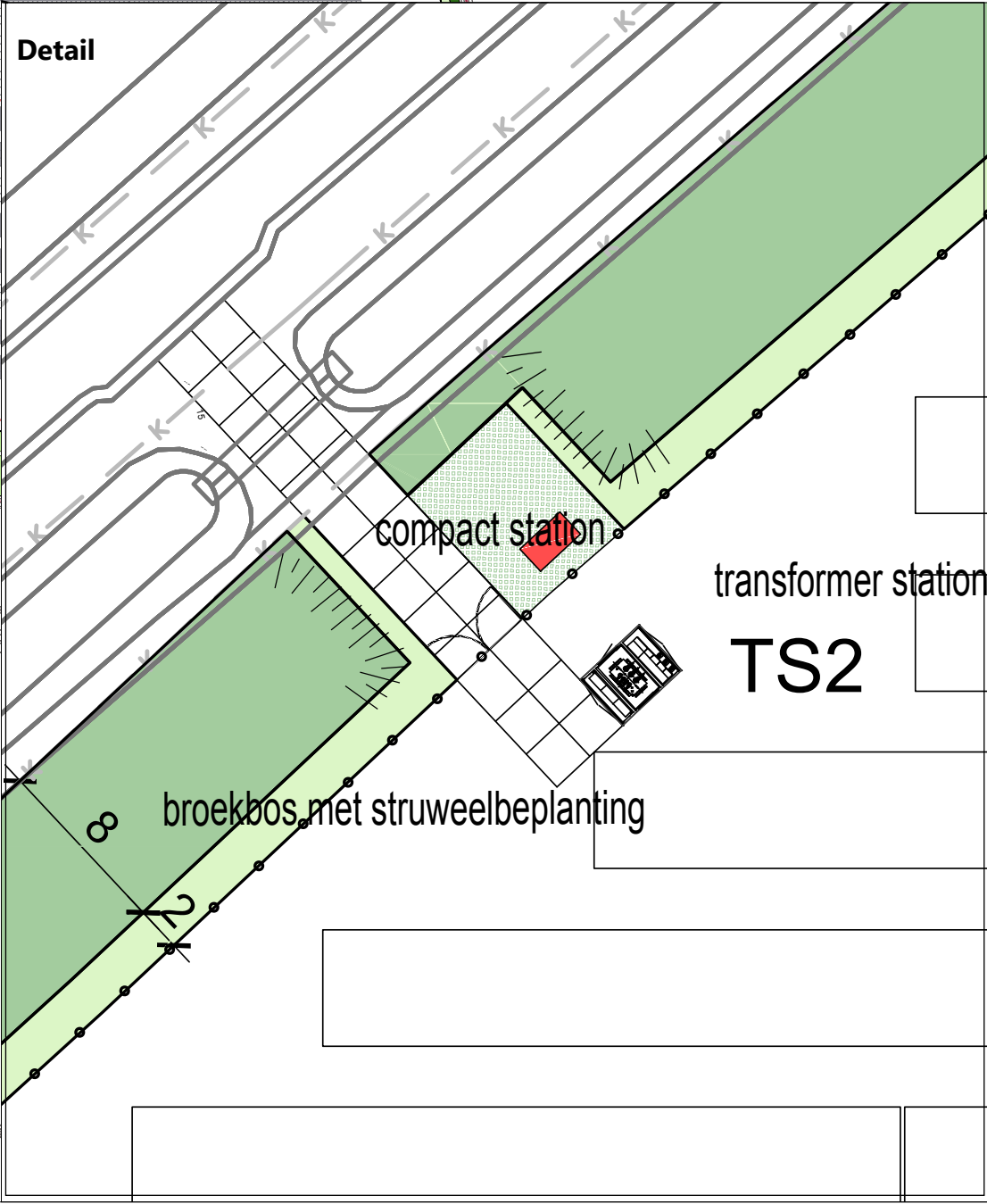
Bij de technische uitwerking van het zonnepark is het veld opgedeeld in drie deelvelden met ieder een eigen trafostation en een eigen compactstation voor de aansluiting op het net. De compactstations moeten buiten het veld staan omdat ze voor de netbeheerder bereikbaar moeten zijn. Hiervoor wordt de broekbossingel in het midden bij een bestaande dam onderbroken en wordt een toegang van twee stelcomplaten breed gerealiseerd als ontsluiting van het genoemde station en het park. De hoogte van het compactstation is 2 meter. De andere twee stations van het park hebben geen invloed op de broekbossingel. Ook deze andere stations worden ontsloten over bestaande duikers.

In het detail is zichtbaar dat het compactstation zich direct naast de ontsluiting, voor de afrastering bevindt met aan de voorzijde voldoende ruimte om diverse werkzaamheden aan het station te kunnen verrichten. Om het station aan het zicht vanaf de weg te onttrekken wordt er langs de sloot in het verlengde van de broekbossingel een 2 meter brede losse struweelhaag geplant met inheemse soorten uit het mengsel van de bossingel. Het station en de struweelhaag zullen in tegenstelling tot de broekbossingel op maaiveldhoogte staan. De ruimte rond het station wordt verhard met een open verharding.

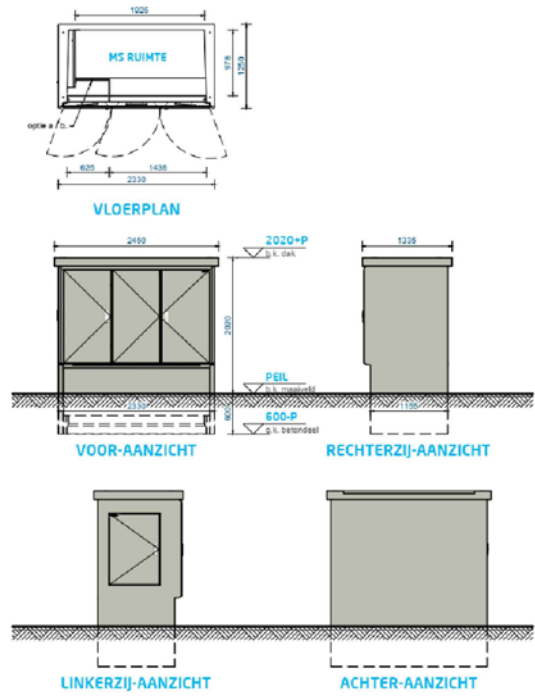
Met betrokken omwonenden is dit reeds doorgesproken en is dit niet op bezwaren gestuit.

Het oorspronkelijke plan voegen wij hierbij. Deze bladzijde kan als bijlage hieraan worden toegevoegd.

Detail

Compactstation

Bijlage 3 Memo communicatie, participatie en compensatie

Aan Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hellendoorn

Datum 24 oktober 2018

Betreft Beleidskader Zonnepark Daarle.

Dit document gaat in op de volgende onderwerpen

1. Communicatie
2. Participatie
3. Obligaties
4. Compensatie
5. Biodiversiteit

Inleiding

Het klimaatakkoord van Parijs gesloten in 2016 heeft er toe geleid dat er zowel op nationaal als lokaal niveau door de diverse overheden doelstellingen zijn vastgesteld om een bijdrage te leveren aan de gestelde doelstelling.

De landelijke overheid heeft zich tot doel gesteld om in 2050 geheel zelfvoorzienend te zijn m.b.t. de energie behoefte. In de “Duurzame Energievisie Hellendoorn” die de raad in 2017 heeft vastgesteld is een lokale doelstelling opgenomen om de uitstoot met 20% (35,5 Kton) CO₂ te reduceren in 2020 t.o.v. 2008. Het zonnepark Daarle zal ongeveer 6 Mega Watt per jaar aan stroom produceren wat een reductie geeft van 3.207.000 kg CO₂ per jaar. Bij een gemiddeld verbruik van 3500 kWh wordt voor 1527 woningen energie opgewekt waarmee de woningen in Daarle geheel van groene energie kunnen worden voorzien.

Doel is dat de gemeente Hellendoorn op een zorgvuldige manier wil stimuleren dat een deel van de energievraag door onder meer zonnevelden, kan worden gerealiseerd, om een bijdrage te leveren aan de gestelde doelstelling. Aangezien het niet overal mogelijk is worden er kaders gesteld aan de inpassing in de omgeving. Op kansrijke locaties zal er een actieve grondhouding worden aangenomen door de gemeente om realisatie mogelijk te maken.

Door de provincie is een Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden opgesteld. Men verwacht dat op lange termijn een veldopstelling in de groene omgeving niet meer nodig zal zijn omdat door innovatie op een andere manier energie kan worden opgewekt door zonnepanelen. Voorwaarde bij realisatie is dan ook dat het tijdelijke medegebruik voor 25 jaar wordt aangegaan middels een project omgevingsvergunning, waar na dit 25 jaar de installatie weer moet worden ontmanteld en de grond automatisch weer het oorspronkelijk gebruik terug krijgt.

De gemeente Hellendoorn vindt het belangrijk dat de inwoners mee kunnen praten waarbij participatie, compensatie, biodiversiteit en communicatie een rol moeten spelen.

1. Communicatie:

Uitgangspunt is om samen tot een gedragen plan te komen. In dit kader zijn of worden de volgende acties ondernomen:

- Bij de start van het project zijn in een straal van een kilometer rondom de locatie 41 adressen bezocht met de vraag of men bezwaar heeft tegen de komst van een zonnepark aan de Daarleseweg 47 te Daarle.
Geen van hen had onoverkomelijke bezwaren.

- Op 25 juli heeft er informatie bijeenkomst plaats gevonden waar de inwoners van Daarle kennis konden nemen van de plannen. *Zie bijlage 1.*
- 14 September is er een nieuwsbrief verstuurd naar hen die aanwezig waren op de informatie bijeenkomst. *Zie bijlage 2.*
- 18 oktober is er in Daarle een inloopbijeenkomst gehouden waarvoor de inwoners van Daarle en Den Ham via de weekkrant zijn uitgenodigd. *Zie bijlage 3.* Het verslag in opgenomen in *bijlage 4.*
- Oktober. Plan compleet maken inclusief de ruimtelijke onderbouwing en de vergunning aanvraag indienen bij de gemeente.
- Als er geen ambtelijke opmerkingen zijn komt het voorstel 13 November in het college.
- Op Donderdag 22 november is er een informatieavond met uitleg hoe men kan mee participeren in het project. Inwoners worden via de weekkrant en een flyer op de hoogte gebracht. De flyer geeft informatie over de participatie mogelijkheden. Op de bijeenkomst is er een formulier aanwezig om de belangstelling voor een participatie mogelijkheid kenbaar te maken. Tevens hier het gemeentelijk traject kenbaar maken.
- 3 december behandeling in de raadscommissie.
- 18 december behandeling in de gemeenteraad.
- Als de raad instemt zal er in maart SDE subsidie aangevraagd worden.(Stimulering Duurzame Energieproductie).
- Als de subsidie wordt toegekend zal dit omstreeks juli 2019 zijn.
- Hierna planning opstellen en in overleg gaan met de mogelijke participanten en componenten inkopen. Participanten worden persoonlijk benaderd.
- In het voorjaar van 2020 zal de bouw starten. Communicatie via de weekkrant.
- Tijdens de voorgang zal er om twee maanden en nieuwsbrief verschijnen. Communicatie via de email adressen die bekend zijn. Tevens zal er op de site van Solar Proactive voor het park een adres worden aangemaakt waar een ieder de voorgang middels berichten kan volgen en reageren.
- Bij het zonnepark zal een infobord geplaatst worden wat informatie verstrekt over het zonne park.

2. Participatie

Op dit moment is het mogelijk om via de z.g. postcoderegeling (fiscale benaming regeling Verlaagd Tarief) zonne-energie op te wekken, zonder dat de zonnepanelen op het eigen dak hoeven te liggen. De postcoderegeling biedt 15 jaar lang vrijstelling van energiebelasting over de zonne- of windenergie die de deelnemers in een project gezamenlijk opwekken. Voor de postcoderoosregeling is 30% van de panelen in het project op het park gereserveerd. Deelnemers richten samen een coöperatie op en investeren gezamenlijk in een zonne installatie door het kopen van zonneparticipaties. Deze zonneparticipaties geven jaarlijks recht op de opbrengst van een zonnepaneel. De panelen in het project zijn namelijk eigendom van de gezamenlijk coöperatie. In ruil voor hun deelname (investering) ontvangen deelnemers, naar rato van het aantal zonne participaties, jaarlijks een teruggave van energiebelasting die zij betaald hebben over de energie die zij thuis gebruiken. Dit recht op teruggave van de energiebelasting voor deelnemers wordt door de overheid voor (minimaal) 15 jaar gegarandeerd en geldt vanaf het moment dat de belastingdienst het project goedkeurt. De hoogte van de investering per zonnepaneel / zonneparticipatie is afhankelijk van de keuzes van de lokale energie coöperatie. Een postcodegebied is een afgebakend gebied waarbinnen een lokale energie coöperatie kan opereren waarbij de kleinverbruikersaansluiting (max 3 x 80 Ampère) mag zijn. Dit postcodegebied wordt bepaald door de plaats (postcode) waar de productie installatie voor opwekking is gelegen. Dit 4-cijferige gebied vormt het hart van de roos. Het Postcode Roos gebied wordt gevormd door dit hart samen met alle aan dit hart grenzende 4-cijferige postcode gebieden (die de blaadje van de roos vormen). Sinds 2016 is het begrip

www.solarproactive.nl
BTW 8572.35.746.B.01

T +31625041100
Kvk 67942091

NL20TRIO0338554025
BIC TRIONL2U

Postcode Roos verruimd en mag de productie- installatie ook in een van de blaadjes gelegen zijn, het administratieve centrum mag als het ware in een viercijferig gebied worden opgeschoven. Op deze manier kunnen coöperaties ook gebruik maken aan de randen van de roos c.q. de kans om aan het project deel te nemen voor meer mensen mogelijk te maken.

Er zijn echter wijzigingen op komst aangekondigd door minister Wiebes.

De postcoderegeling wordt tot 2020 in zijn huidige vorm behouden. Hiermee wil de minister zekerheid bieden aan de projecten in voorbereiding, en hij wil beoordelen of de laatste aanpassingen van 2016 inderdaad het beoogde positieve effect hebben gehad. Wiebes wil de terug leversubsidie verder uitwerken. Daarbij te onderzoeken hoe projecten van energie coöperaties met een kleinverbruikersaansluiting opgenomen kunnen worden in de terug leversubsidie, zodat één regeling ontstaat.

- Verder heeft de minister aangekondigd dat hij een ontwikkelingsfonds voor coöperaties in het leven wil roepen om lokale initiatieven te ondersteunen.
- Ook de provincie kent een subsidieregeling die lokale initiatieven ondersteunt.

Voor het zonnepark Daarle biedt de exploitant de mogelijkheid een postcoderegeling op te zetten. Het initiatief hiervoor moet vanuit de bevolking opgepakt worden. De op te richten coöperatie moet zelf beoordelen of de postcode regeling voldoende houvast biedt.

Collectief inkopen van zonnepanelen gelijktijdig met de panelen voor het zonnepark

Voor het zonnepark zullen panelen ingekocht moeten worden. Voor inwoners van Daarle zal er de mogelijkheid zijn indien men panelen op het eigen dak wil deze gelijktijdig met de panelen voor het zonnepark aan te schaffen. Dit zal de aanschafprijs drukken zodat de terugverdiëntijd verkort zal worden en men eerder het maximale financiële rendement zal bereiken. Het gaat hier alleen om de gezamenlijke inkoop van panelen. Om het systeem werkend te maken moet men zelf nog de onderbouw, omvormer en aansluiting aanschaffen/verzorgen. Om de garantie op het systeem te waarborgen zal SolarProactive de mogelijkheid bieden om collectief de resterende componenten aan te schaffen en de montage/aansluiting gecertificeerd uit te laten voeren.

Voorbeeld

- Kosten aanschaf panelen € 3000,00 (klasse 1 panelen) 12 panelen.

-Type paneel 270 Wattpiek (Wp).

- Ieder jaar leveren deze panelen totaal ongeveer 2900Kwh aan stroom. (factor 0,9 is gemiddeld).

- Bij een elektriciteitsprijs van €0,19 per KWh is dat een jaarlijkse besparing van €550,00.

In minder dan 6 jaar tijd verdient men in dit voorbeeld de kosten van de zonnepanelen terug. Als de Btw nog aftrekbaar is € 630,00 dan zijn de panelen in iets meer dan 4 jaar terug verdient. De panelen gaan ongeveer 25/30 jaar mee. Zijn er geen andere kosten dan is er 21 jaar gratis stroom. Wel zal er gedurende de looptijd waarschijnlijk een omvormer en bij pech een tweede vervangen moeten worden welke ongeveer € 1000,00 p/s kosten. Dus wordt de periode van gratis stroom teruggebracht tot 19/17 jaar. Vervolgens kun je nog kijken welke leverancier het beste rendement heeft, gekeken naar de stroomprijs. Zeker wanneer je terug levert aan het net. Per leverancier is de vergoeding voor terug levering verschillend. Het vastrecht verschilt ook per leverancier. De hoogte van dit bedrag heeft afhankelijk van hoeveel je verbruikt en opwekt. Hoe minder stroom van het net des te belangrijker het bedrag van het vastrecht op de energierekening.

3. Obligaties.

Solar Proactive werkt samen met Duurzaam Investeren. Via hun platform kunnen mensen woonachtig in de gemeente participeren in het project tot een totaal van Euro 250.000,- Daarbij geldt dat de kleine deelnemers voor de grote gaan. Voor de deelnemer betekent dit het volgende:

De deelname is een investering (betaling) per obligatie van bijvoorbeeld minimaal €250, de nominale waarde, en kan indien gewenst gemaximeerd worden op een bepaald bedrag.

Gedurende de looptijd ontvangt de deelnemer een variabele of vaste rente, bij variabele rente kan dat (mede)afhankelijk van de elektriciteitsproductie van het zonnepark. De rente zal t.z.t. worden vastgesteld overeenkomstig de tarieven die gangbaar zijn in de markt.

De obligatielening wordt aan het einde van de looptijd (waarschijnlijk 5 jaar) in een keer afgelost;

Risico's verbonden aan deze obligatielening

www.solarproactive.nl
BTW 8572.35.746.B.01

T +31625041100
Kvk 67942091

NL20TRIO0338554025
BIC TRIONL2U

Investerings in duurzame energieprojecten worden doorgaans gekenmerkt door een relatief hoge voorspelbaarheid van kasstromen. Echter, aan een investering zijn altijd risico's verbonden. Indien één of meerdere risico's zich voordoen kan dit een negatief effect hebben op de waarde van de belegging. In het uiterste geval kan men de inleg gedeeltelijk of zelfs geheel verliezen en geen rente- en bonusbetalingen ontvangen.

Ruimtelijke en landschappelijke inpassing: Hiervoor heeft de landschapsarchitect een invulling gemaakt welke getoetst is bij de landschapsarchitect van de provincie. Deze geeft aan dat de voorgestelde verhoogde akkerwal langs de zonneweide aan de zijde van het kanaal op gespannen voet staat met hoe de omgeving van het kanaal dat in 1855 is gegraven, zich ontwikkeld heeft.

Hij geeft de voorkeur aan inpassing gebaseerd op de natte plekken en begroeiing langs het kanaal, meer geënt op het maten en flierenlandschap. Dit kan gecreëerd worden door langs de zijde z.g. broekbosjes te creëren.

4. Compensatie:

Voor de inwoners van Daarle bestaat de mogelijkheid om mee te participeren in het zonnenveld om zo financieel een voordeel te halen uit de aanleg ervan wat een vorm is van compensatie.

23 Oktober j.l. heeft er een gesprek plaats gevonden met het bestuur van muziekvereniging Emos.

Aan hen is gevraagd of men in het kader van de compensatie een zonne installatie op het dak van het verenigingsgebouw zou willen. Het verbruik van de vereniging was bij de laatste afrekening 2566 KWh. Om dit te compenseren worden er 15 panelen op het dak geplaatst. Deze 15 panelen genereren netto ongeveer 3645 KWh op jaarbasis zodat hiermee het jaarlijks verbruik van de vereniging ruimschoots gedekt is en men nog een gedeelte van de opgewekte energie terug kan leveren aan het net. Het systeem wordt compleet en werkend opgeleverd onder garantie waarbij tevens een bedrag ter beschikking wordt gesteld om te reserveren voor een extra omvormer. Het bestuur gaat hiermee akkoord.

5. Biodiversiteit:

Aan de zuidzijde is er een vrij brede strook in het ontwerp waarop geen zonnepanelen geplaatst kunnen worden i.v.m. schaduwwerking van de aanwezige bomenrij. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om buiten het hek van het park een bio diverse omgeving te creëren middels het inzaaien van een zaden mengsel M1 Cruydhoeck. Dit mengsel bevat ongeveer 16 verschillende soorten kruiden en bloemen. Verder zal er ruimte zijn voor een struipad. Dit pad wordt gelijktijdig met de aanleg van het park gerealiseerd en zal door de exploitant worden onderhouden. Het pad zal voor een ieder toegankelijk zijn. Binnen het hek zal er onderhoud aan de begroeiing moeten plaats vinden dit om schaduwwerking op de panelen te voorkomen en de bedrijfsvoering niet te verstoren.

Het geheel van de aanplant en het waarom is terug te vinden in het landschapsplan.

Bijlage 1:

Aan De bezoekers informatieavond Zonnepark Daarle en andere geïnteresseerden.
Datum 30 juli 2018
Betreft Verslag informatieavond op 25 juli 2018 in buurthuis n'Kadiék, over ambities zonnepark te Daarle gelegen aan de Daarleseweg 47.
Plaats n'Kadiék, Nieuwstadsweg 1a.
Aanvang 20.00 uur.
Aanwezig 35 belangstellenden. (B)
Gastheren Jeroen Prummel (JP) en Anno Bakker(AB) namens Solar Proactive Holding B.V.

Inleiding

Nederland heeft de doelstelling om in 2020 14% van de energie behoefte uit duurzame bronnen te verkrijgen. Vanuit deze doelstelling ontstaan verschillende initiatieven om daar aan bij te dragen, waaronder het initiatief om tot een zonne-energie park te komen aan de Daarlseweg 47.

Het is op nationaal niveau de ambitie om in 2050 volledig zelfvoorzienend te zijn voor wat betreft onze energievoorziening. In de provincie Overijssel wordt voor 2023 ingezet op 20% hernieuwbare energie en een afname van het energieverbruik van 6%, te bereiken door energiebesparende maatregelen.

De gemeenteraad van Hellendoorn heeft eind 2017 de Duurzame Energievisie vastgesteld waarin is vastgelegd hoe Hellendoorn aan de gestelde doelen een bijdrage gaat leveren. In de doelstelling is opgenomen een reductie van 20% CO² in 2020 t.o.v. 2008. Om dit te bereiken is zowel besparing als opwekking van hernieuwde energie noodzakelijk.

De gemeente wil op een gebiedsgerichte en zorgvuldige manier stimuleren dat een deel van de energievraag door zonnenvelden en windturbines wordt opgewekt, zodat de lokale en landelijke doelstelling gehaald kan worden. Als handleiding heeft de gemeenteraad op 10 juli 2018 de beleidskaders vastgesteld. Aangezien de gemeente dit niet alleen kan, zal de gemeente met een positieve en actieve grondhouding duurzame initiatieven vanuit de samenleving ondersteunen. De initiatieven worden vervolgens getoetst aan het beleid.

De eigenaar van het betreffende perceel aan de Daarleseweg 47 heeft Solar Proactive (SPA) benaderd met de vraag of het mogelijk zou kunnen zijn op zijn perceel een zonnepark te realiseren. SPA heeft allereerst contact gezocht met de gemeente. Doordat de locatie goed is opgenomen in het coulissen landschap, heeft SPA in samenspraak met de grondeigenaar besloten de verdere ontwikkeling in gang te zetten. Aangezien de gemeente veel waarde hecht aan de acceptatie door de direct aanwonenden, zijn door de grondeigenaar 41 aanwonenden in een straal van 1 km bezocht en over het plan op de hoogte gesteld (zie bijlage 1). Geen van de bewoners van de 41 adressen heeft te kennen gegeven dat men tegen de komst van het zonnepark is. Mits het geheel op een verantwoorde en goed onderbouwde manier is gerealiseerd, passend in het landschap.

Opmerkingen tijdens de informatie avond

- (1) Waarom grond onttrekken aan de oorspronkelijke bestemming als de daken nog niet vol liggen met zonnepanelen?

Onderzoek heeft uitgewezen dat slechts 30 % van de daken geschikt zijn. Oorzaken die hier meespelen zijn dat lang niet alle daken geschikt zijn. Gekeken is daarbij naar:

- Constructie
- Ligging
- Dakoppervlak; met name is gekeken naar grote daken op bedrijven.
 - Lang niet alle bedrijven willen zonnepanelen op het dak.
 - De dakbedekking is niet oud genoeg om te vervangen, maar dit moet wel in de loop van de tijd wanneer de panelen gelegd zijn. Dus is de dakbedekking niet meer toegankelijk.

- (2) Door het zonnepark wordt er een stuk landbouwgrond niet meer als zodanig gebruikt, klopt dat?

De provincie heeft als voorwaarde gesteld voor de bouw van een zonnenveld, dat op een perceel voor 25 jaar een vergunning afgegeven mag worden, waarna de installatie totaal moet worden verwijderd en het perceel weer teruggaat naar de oorspronkelijke bestemming, namelijk agrarisch. In de 25 jaar is er sprake van een dubbelbestemming, nl. agrarisch en energie opwekking.

- (3) De opmerking is gemaakt dat het perceel nat is en soms onder water staat.

Het blijkt dat er op het perceel ten tijde van de ruilverkaveling water heeft gestaan omdat men met de sloten bezig was en de afwatering verstoord was. Een watertoets maakt deel uit van de vergunning. Deze is uitgevoerd en het resultaat is dat er een kleine kans bestaat. Daarnaast is dit het risico van de eigenaar van het zonnepark.

- (4) Als er een verzoek komt om op een perceel een zonnenveld te realiseren wordt er dan gekeken naar de politieke situatie?

Solar Proactive kijkt naar de geschiktheid van de locatie. Hoe ligt deze in het landschap, en wat is de afstand tot de netaansluiting. Ten tweede wordt gekeken naar de provinciale verordening, doelstelling gemeente als het gaat om verduurzaming.

Samenvatting

Doel van de avond was om een eerste uiteenzetting te geven van de plannen. Aan het eind van de avond is afgesproken met de aanwezigen dat er eind september een tweede avond komt, die gebruikt zal worden om de participatie te belichten (de postcoderoos) en hoe men kan meedoen aan deze regeling. Hiervoor ontvangt u uiteraard een uitnodiging. Naast de advertentie in de krant van Daarle zal ook een advertentie in de krant van Den Ham worden geplaatst, en zoals verzocht een bericht op facebook.

Wij hopen u hiermee op dit moment goed te hebben geïnformeerd. Bij vragen of opmerkingen, neem gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Prummel 06 21701798
en Anno Bakker 06 54 92 24 33

Bijlagen:

1. Bezochte adressen

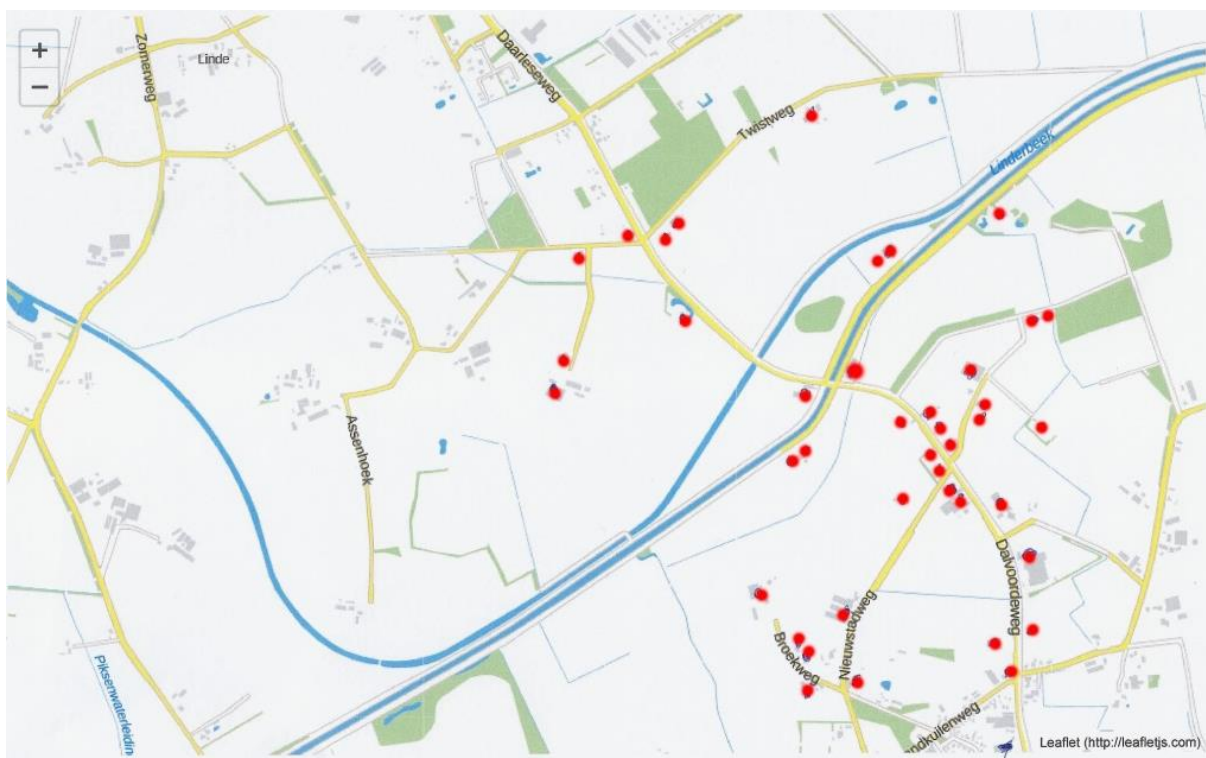
Bijlage 1.

Bezochte adressen i.v.m. informeren over initiatief.

www.solarproactive.nl
BTW 8572.35.746.B.01

T +31625041100
Kvk 67942091

NL20TRIO0338554025
BIC TRIONL2U

<https://kadasterloep.nl/Daarle>

15/04/2018

Bijlage 2.

www.solarproactive.nl
BTW 8572.35.746.B.01

T +31625041100
Kvk 67942091

NL20TRIO0338554025
BIC TRIONL2U

Nieuwsbrief Zonneakker Daarle

14 september 2018

Geachte lezer,

Op 30 juli heeft u het verslag van de informatieavond, gehouden op 25 juni jl., ontvangen. Zoals toegezegd zouden wij nog terugkomen op het onderwerp participatie en dan met name ten aanzien van de zogenaamde 'postcoderoosregeling'.

Participatie 'kan ik meedoen'?

Wij hebben op de informatieavond aangegeven dat het oprichten van een energie coöperatie en participeren door middel van de postcoderoosregeling tot de mogelijkheden behoort. Doordat het kabinet de uitvoering met betrekking tot de postcoderoos mogelijk aanpast, zal deze waarschijnlijk (aanzienlijk) minder aantrekkelijk worden. Wij kunnen er dan ook, totdat over deze regeling een besluit is genomen, weinig over zeggen en heeft een informatieavond hierover op dit moment weinig zin. Mocht u willen kijken wat deze regeling tot nu toe inhoudt, dan verwijzen wij graag naar de volgende coöperatie als voorbeeld www.sunbrouck.nl.

[Op Prinsjesdag wordt er mogelijk meer duidelijk en kan hierna alsnog een informatiebijeenkomst gehouden worden.](#)

Een alternatief voor de postcoderoos is het openstellen van een obligatie regeling. Dit betekent dat u mee investeert en een rendement ontvangt van circa 4%. Wij kunnen dit aanbieden via bijvoorbeeld de organisatie www.duurzaaminvesteren.nl. Mocht u hierin mogelijk interesse hebben, dan kun u dat via info@solarproactive.nl kenbaar maken. Dit om een indicatie te krijgen hoeveel mensen mogelijk geïnteresseerd zijn.

Ontwerp 'hoe komt het eruit te zien'?

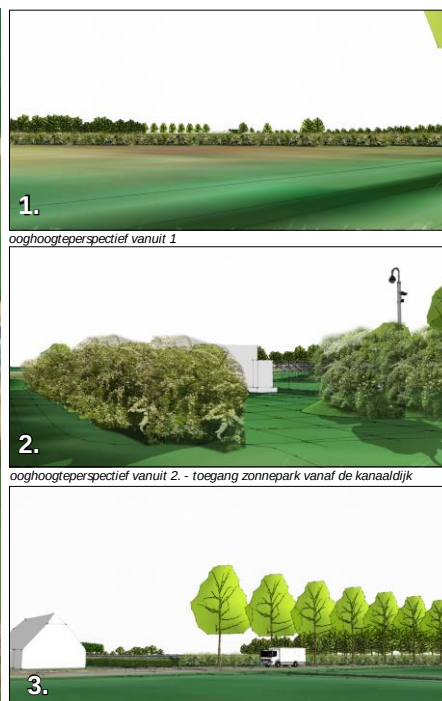
De landschapsarchitect heeft het project landschappelijke invulling gegeven. De invulling heeft mede plaatsgevonden op grond van het overleg met de directe burens, en de voorwaarden die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Diverse aspecten hiervan zijn in het plan verwerkt. Onderstaand treft u een landschappelijke impressie aan van het project.

Planning 'wat gebeurt er momenteel'?

overzicht www.solarproactive.nl
BTW 8572.35.746.B.01

T +31625041100
Kvk 67942091

ooghoogteperspectief vanuit 1
ooghoogteperspectief vanuit 2 - toegang zonnepark vanaf de kanaaldijk
ooghoogteperspectief vanuit 3 - Neuzenhorst
BIC TRIONL2U

De onderbouwing met het verzoek om af te wijken van het bestemmingsplan wordt momenteel afgerond en na afronding bij de gemeente Hellendoorn ingediend. Vervolgens wordt dit verzoek in oktober voorgelegd aan het college en daarna zal de gemeenteraad in november een besluit nemen.

Wij hopen u met deze nieuwsbrief op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Mocht u toch vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u ons op onderstaand telefoonnummer of via e-mail bereiken.

Jeroen Prummel	06 2170 1798	jeroen@solarproactive.nl
Anno Bakker	06 5492 2433	anno.bakker@planet.nl

Met vriendelijke groet,
namens Solar Proactive

Jeroen Prummel en Anno Bakker

Bijlage 3.

Informatie verstrekt tijdens de inloopavond van 18 oktober.

Op dit moment is het mogelijk om via de z.g. postcoderegeling (fiscale benaming regeling Verlaagd Tarief) zonne-energie op te wekken, zonder dat de zonnepanelen op het eigen dak hoeven te liggen. Dit betekent dat de energie coöperatie binnen het zonnepark een eigen gedeelte krijgt waar de panelen van de leden / investeerders zijn opgesteld. De postcoderegeling biedt 15 jaar lang vrijstelling van energiebelasting over de zonne- of windenergie die de deelnemers in een project gezamenlijk opwekken. Deelnemers richten samen een coöperatie op en investeren gezamenlijk in een zonne installatie door het kopen van zonneparticipaties. Deze zonneparticipaties geven jaarlijks recht op de opbrengst van een zonnepaneel. De panelen in het project zijn namelijk eigendom van de gezamenlijke coöperatie. In ruil voor hun deelname (investering) ontvangen deelnemers, naar rato van het aantal zonne participaties, jaarlijks een teruggave van de energiebelasting die zij betaald hebben over de energie die zij thuis gebruiken. Dit recht op teruggave van de energiebelasting voor deelnemers wordt door de overheid voor (minimaal) 15 jaar gegarandeerd en geldt vanaf het moment dat de belastingdienst het project goedkeurt. De hoogte van de investering per zonnepaneel / zonneparticipatie is afhankelijk van de keuzes van de lokale energie coöperatie.

Collectief inkopen van zonnepanelen gelijktijdig met de panelen voor het zonnepark

Voor het zonnepark zullen panelen ingekocht moeten worden. Voor inwoners van Daarle zal er de mogelijkheid zijn indien men panelen op het dak wil deze gelijktijdig met de panelen voor het zonnepark aan te schaffen. Dit zal de aanschafprijs drukken zodat de terugverdientijd verkort zal worden en men eerder het maximale financiële rendement zal bereiken.

Obligaties

Solar Proactive werkt samen met Duurzaam Investeren. Via hun platform kunnen mensen woonachtig in de gemeente participeren in het project tot een totaal van Euro 250.000,- Daarbij geldt dat deelnemers met een kleine inleg voor de grote gaan. Voor de deelnemer betekent dit het volgende: De deelname is een investering (betaling) per obligatie van bijvoorbeeld minimaal €250, de nominale waarde, en kan indien gewenst gemaximeerd worden op een bepaald bedrag. Gedurende de looptijd ontvangt de deelnemer een variabele of vaste rente, bij variabele rente kan dat (mede)afhankelijk van de elektriciteitsproductie van het zonnepark. De rente zal t.z.t. worden vastgesteld overeenkomstig de tarieven die gangbaar zijn in de markt. De obligatielening wordt aan het einde van de looptijd (waarschijnlijk 5 jaar) in een keer afgelost;

Risico's verbonden aan deze obligatielening

Investerings in duurzame energieprojecten worden doorgaans gekenmerkt door een relatief hoge voorspelbaarheid van kasstromen. Echter, aan een investering zijn altijd risico's verbonden. Indien één of meerdere risico's zich voordoen kan dit een negatief effect hebben op de waarde van uw belegging. In een uiterst geval kan men de inleg gedeeltelijk of zelfs geheel verliezen en geen rente- en bonusbetalingen ontvangen.

Bijlage 4.

Verslag van de inloopavond 18 oktober.

Aanwezig 35 belangstellenden.

De plannen zijn gepresenteerd op diverse A1 sheets en voor de belangstellenden was er een plankaart en informatie m.b.t. de participatie regeling die men mee kon nemen op A4.

Men heeft kennis kunnen nemen en opmerkingen kunnen plaatsen m.b.t. de landschappelijke inpassing.

Een 3 tal aantal aanwonenden heeft een opmerking gemaakt over eventuele schittering van de panelen en de verwachte hinder hiervan.

Eén aanwonende wil de panelen niet zien . Deze woning bevindt zich aan de oost kant waar op dit een meidoornhaag langs het park is gepland en volgens het ontwerp de panelen aan het zicht zijn onttrokken. Opmerking is gemaakt wanneer is de heg volgroeid. Het gaat hier om de zijkant van de panelen. Afsproken is dat gekeken zal worden naar de situatie c.q. hoe deze bezwaren indien nodig weg genomen kunnen worden. De adressen van deze mensen zijn bekend, één aanwezige is van mening dat het park niet past op deze locatie.

Aan: College B&W Hellendoorn
t.a.v de heer Wim Poortinga
per e-mail W.Poortinga@hellendoorn.nl

Datum: 29 november 2018

Onderwerp: Zonnepark Daarle

Voortgang Zonnepark Dalvoordeweg Daarle

Op 22 november jl. werd een inloopavond georganiseerd door Solar Proactive in 't Kadiëk in Daarle. Het doel van de avond was om, met name, invulling te geven aan het beleidskader zon- en windenergie van de gemeente Hellendoorn op het gebied van participatie. Dit was de derde avond die door Solar Proactive werd georganiseerd. De eerste en de tweede avond hadden een meer informeel karakter.

Tijdens deze avond konden omwonenden en ander belangstellenden informatie krijgen over het zonnepark aan de Dalvoordeweg en daarbij ook aangeven in welke vorm zij willen participeren in het project.

De avond werd goed bezocht; in totaal zijn er meer dan 50 personen geweest, echter is dit moeilijk in te schatten omdat het een komen en gaan was. Solar Proactive was ook met vijf personen aanwezig om de vragen te beantwoorden. Hiervan werd veel gebruikgemaakt.

Aan de aanwezigen zijn drie voorstellen gedaan:

1. Oprichting energie coöperatie (i.c.m. een postcode regeling)
2. Collectieve inkoop van zonnepanelen
3. Obligaties

Mee participeren in het Zonnepark

① Oprichting van een energie coöperatie.

Op dit moment is het mogelijk om via de z.g. postcoderegeling zonne-energie op te wekken, zonder dat de zonnepanelen op het eigen dak hoeven te liggen. Dit betekent dat de energie coöperatie binnen het zonnepark een eigen gedeelte krijgt waar de panelen van de leden / investeerders zijn opgesteld. De postcoderegeling biedt 15 jaar lang vrijstelling van energiebelasting over de zonne-energie die de deelnemers in een project gezamenlijk opwekken. Deelnemers richten samen een coöperatie op en investeren gezamenlijk in een zonne-installatie door het kopen van zonneparticipaties. Deze zonneparticipaties geven jaarlijks recht op de opbrengst van een zonnepaneel. De panelen in het project zijn namelijk eigendom van de gezamenlijk coöperatie. In ruil voor hun deelname (investering) ontvangen deelnemers, naar rato van het aantal zonne-participaties, jaarlijks een teruggave van energiebelasting die zij betaald hebben over de energie die zij thuis gebruiken. Dit recht op teruggave van de energiebelasting voor deelnemers wordt door de overheid voor (minimaal) 15 jaar gegarandeerd en geldt vanaf het moment dat de belastingdienst het project goedkeurt. De hoogte van de investering per zonnepaneel / zonneparticipatie is afhankelijk van de keuzes van de lokale energie coöperatie.

② Collectief inkopen van zonnepanelen gelijktijdig met de panelen voor het zonnepark.

Voor het zonnepark zullen panelen ingekocht moeten worden. Voor inwoners van Daarle zal er de mogelijkheid zijn indien men panelen op het dak wil deze gelijktijdig met de panelen voor het zonnepark aan te schaffen. Dit zal de aanschafprijzen drukken zodat de terugverdientijd verkort zal worden en men eerder het maximale financiële rendement zal bereiken.

③ Obligaties.

Solar Proactive werkt samen met Duurzaam Investeren. Via hun platform kunnen mensen woonachtig in de gemeente participeren in het project tot een totaal van Euro 250.000,-. Daarbij is de voorwaarde dat de kleine deelnemers voor de grote gaan. Voor de deelnemer betekent dit het volgende: De deelname is een investering (betaling) per obligatie van bijvoorbeeld minimaal €250, de nominale waarde, en kan indien gewenst gemaximeerd worden op een bepaald bedrag. Gedurende de looptijd ontvangt de deelnemer een variabele of vaste rente, bij variabele rente kan dat (mede) afhankelijk van de elektriciteitsproductie van het zonnepark. De rente zal t.z.t. worden vastgesteld overeenkomstig de tarieven die gangbaar zijn in de markt. De obligatielening wordt aan het einde van de looptijd (waarschijnlijk 5 jaar) in een keer afgelost; Risico's verbonden aan deze obligatielening, investeringen in duurzame energieprojecten worden doorgaans gekenmerkt door een relatief hoge voorspelbaarheid van kasstromen. Echter, aan een investering zijn altijd risico's verbonden. Indien één of meerdere risico's zich voordoen kan dit een negatief effect hebben op de waarde van uw belegging. In een uiterst geval kunt u uw inleg gedeeltelijk of zelfs geheel verliezen en geen rente- en bonusbetalingen ontvangen.

Mocht u belangstelling hebben voor één van de 3 opties dan kunt u dat kenbaar maken tijdens de infoavond.

Solar Proactive

www.solarproactive.nl

Met een formulier kon worden aangegeven waar de voorkeur naar uitging. 31 personen hebben hiervan gebruikgemaakt. Er werd 22 keer gekozen voor een postcoderoos regeling, 22 keer voor gezamenlijke inkoop van zonnepanelen en 16 keer voor deelname in obligaties.

De sfeer van deze avond was goed. Over en weer werd gesproken over de voor- en nadelen van dit park. O.a. over de uitrol van een de postcoderoos regeling moest veel worden uitgelegd. Onder de aanwezigen waren ook leden van de gemeenteraad en plaatselijk belang. Gesproken werd over het nut en de noodzaak van een zonnepark, waarbij meerdere keren werd aangehaald dat ze liever een zonnepark in de omgeving hadden dan windturbines. De meeste mensen vonden het een goed streven dat dit zonnepark, dat voorziet in een stroom leverantie van 1.500 woningen, op deze wijze wordt gerealiseerd.

Al met als was het een geslaagde avond waarbij invulling is gegeven aan de maatschappelijke inbedding door de mogelijkheid te bieden van participatie.

Cijfermatig:

Door de aanwezigen zijn totaal 31 formulieren ingeleverd voor verdere informatie, te weten:

Alle drie opties	9
Alleen postcoderegeling	2
Alleen obligaties	2
Alleen gezamenlijke inkoop	5
Postcoderoos/gezamenlijke inkoop	8
Postcoderoos/obligatie	<u>5</u>
Totaal	62

Postcoderoos	22
Gezamenlijke inkoop	22
Obligatie	<u>16</u>
Totaal	62

Vervolg na inventarisatie en gesprek d.d. 28 november 2018 op het Gemeentehuis

In navolging van de inloopavond en naar aanleiding van het woensdag 28 november jl. gevoerde overleg met de gemeente Hellendoorn wordt, ter verduidelijking, het volgende nog besproken:

Postcoderoos regeling

- Voor de postcoderoos regeling (coöperatie) wordt tot 30% van het op te wekken vermogen van het park gereserveerd tot start bouw.
- Het door de coöperatie gereserveerde en te bouwen gedeelte wordt verricht door Solar Proactive en geschiedt op basis van dezelfde voorwaarden (kostprijs).
- Een postcoderoos regeling wordt gedurende 15 jaar door de overheid gefaciliteerd. Na 15 jaar is de ontwikkelaar bereid het aandeel over te nemen tegen de dan geldende waarde. Voordeel voor de coöperatie is dat men na 15 jaar niet meer hoeft vast te zitten aan een niet meer van overheidswege gefaciliteerde regeling.
- De dan geldende waarde is de contante waarde van de positieve of negatieve cashflow over de komende 10 jaar, te rekenen vanaf jaar 16.

Personen met verzoeken

Er was nog een aantal verzoeken van een drietal personen. De heer Poortinga heeft de bevestiging ontvangen van overeenstemming. Deze personen hebben separaat een brief ontvangen en de inhoud bevestigd

Met de 4^e persoon, waarvan de naam bekend is bij de aanwezigen van het overleg d.d. 28 november j.l., heeft woensdagmiddag een constructief en opbouwend gesprek plaatsgehad en heeft hij op 29 november de aanbiedingen ontvangen. De heer gaf aan dat hij enige bedenktijd nodig heeft, maar dat het gesprek ook wat hem betreft in positieve zin is verlopen.

De gemeente wordt verzocht over de persoon geen mededelingen te doen.

Korting prijs PV installatie

Van de kant van de gemeente is verzocht de kortingsregeling te verduidelijken. De heer Poortinga heeft een stuk gezonden met daarop prijzen per oktober 2017, variërend van € 1,30 tot € 1,45 per Wp inclusief BTW. Ex BTW is dat € 1,07 respectievelijk € 1,20.

Solar Proactive biedt, bij het doorgaan van het park, een installatie aan gebaseerd op 3.500 kWh van € 0,60 ex BTW per Wp (inclusief € 0,72), ervan uitgaande dat de meterkast aan bepaalde normeringen voldoet (o.a. voldoende afgezekerd vermogen en aanwezige vrije groep).

De aanbieding geldt tot start bouw met een maximum van 31-12-2019.

De kortingsregeling geldt voor installaties bedoeld voor voorziening van de eigen woning.

Planschadeovereenkomst met Solar Proactive

Deze zal op korte termijn ook worden getekend. De door ons voorgestelde toevoeging aangaande het betrekken van en overleggen met Solar Proactive in de planschadeovereenkomst stuitte niet op bezwaar, omdat in de praktijk op basis van de door Solar Proactive voorgestelde handelwijze wordt gewerkt. Daarvoor wordt de tekst nog door Solar Proactive aangeleverd.

Met vriendelijke groet,

Met vriendelijke groet,
Solar Proactive Holding BV

mr. G. Grootjans

ing J. Prummel

A. Bakker

Aan: Geïnteresseerden zonnepark Daarle

Datum: 30 november 2018

Onderwerp: participatie

Geachte heer, mevrouw,

Op 22 november jl. heeft u de informatie bijeenkomst bezocht met betrekking tot participatie in het zonnepark te Daarle.

Middels een intekenformulier heeft u te kennen gegeven dat u belangstelling heeft om zonnepanelen collectief in te kopen.

Wij bieden u, bij het doorgaan van het park, een kwalitatief goede installatie aan, gebaseerd op 3.500 kWh van € 0,60 excl. BTW per Wattpiek (incl. BTW € 0,72), ervan uitgaande dat de meterkast aan bepaalde normeringen voldoet (o.a. voldoende afgezekerd vermogen en aanwezige vrije groep).

De aanbieding geldt tot start bouw of uiterlijk 31 december 2019.

De kortingsregeling geldt voor installaties, bedoeld voor voorziening van de eigen woning.

Nadat de omgevingsvergunning is verleend nemen wij contact met u op voor het vervolg.

Met vriendelijke groet,
Solar Proactive Holding BV

Mr. G. Grootjans

ing J. Prummel

Bijlage 4 Natuurwaardenonderzoek

Quickscan natuurwaardenonderzoek

Zonnepark Daarle

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Zonnepark Daarle

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke
Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

Projectnummer en versie: 1653, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): P. Leemreise	Rapportdatum: 24-10-2018
Ligging projectgebied: Daarleseweg (ongenummerd) te Daarle		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Inleiding.....	4
2 Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen.....	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	6
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	6
4 Gebiedsbescherming.....	7
4.1 Algemeen.....	7
4.2 Natuurnetwerk Nederland.....	7
4.3 Natura2000.....	8
4.4 Slotconclusie.....	9
5 Soortenbescherming; het onderzoek.....	10
5.1 Verwachting en bureauonderzoek.....	10
5.2 Methode.....	10
5.3 Resultaten.....	12
5.4 Toetsingskader.....	14
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	15
5.6 Historische gegevens en overige bronnen.....	17
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	17
6 Conclusies.....	18
Bijlage.....	19

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de ontwikkeling van een zonnepark op agrarische cultuurgrond in het buitengebied van Daarle. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde flora- en faunasoorten en beschermd (natuur)gebied op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten (vooraf) te onderzoeken. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Het onderzoeksgebied is op 23 oktober 2018 onderzocht op de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Wettelijke consequenties t.a.v. gebiedsbescherming

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000. Vanwege de ligging buiten beschermd (natuur)gebied en de lokale invloedsfeer, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming.

Wettelijke consequenties t.a.v. soortbescherming

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten¹ geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van verschillende vogel-, amfibieën-, vleermuis- en grondgebonden zoogdiersoorten. Vogels, Amfibieën, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er vogels, bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rustplaats en bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en/of voortplantingslocatie.

Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor de grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten, die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties' (of de soort is niet beschermd). De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het gebied voorkomende vogel-, amfibieën-, en grondgebonden zoogdiersoorten niet beschermd. Door uitvoering van de voorgenomen plannen wordt het foerageergebied, als onderdeel van het totale functionele leefgebied van vleermuizen, niet meetbaar aangetast. Er blijft voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar in de directe omgeving. In het kader van de zorgplicht worden geen specifieke maatregelen voorgesteld.

Samenvattende conclusie:

Mits bezette vogelnesten beschermd worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Vanwege de lokale invloedsfeer en de ligging buiten beschermd (natuur)gebied, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren in overeenstemming met wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden.

¹ Zie bijlage 2 van dit rapport

1 Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de ontwikkeling van een zonnepark op agrarische cultuurgrond in het buitengebied van Daarle. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermd flora- en faunasoorten en beschermd (natuur)gebied op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten (vooraf) te onderzoeken. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten en Natura2000-gebied) en de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (Natuurnetwerk Nederland).

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied ligt ongeveer één kilometer ten noorden van de woonkern Daarle en wordt aan de noordzijde begrensd door de Daarlseweg. Aan de zuidzijde grenst het aan een houtsingel welke parallel loopt aan de Dalvoordeweg. Op onderstaande topografische kaart wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de ovaal aangeduid (bron kaart: Provincie Overijssel).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat volledig uit agrarische cultuurgrond, tijdens het veldbezoek in gebruik als grasland. Het plangebied wordt intensief agrarisch gebruikt en bestaat uit een soortenarme vegetatie van raaigras. Dwars op het perceel liggen acht ondiepe greppels. Langs de greppels groeit een ruige grazige vegetatie. Open water, opgaande houtige beplanting en bebouwing ontbreken in het plangebied. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied in detail weergegeven, evenals de begrenzing. Voor een verbeelding van het plangebied wordt naar de fotobijlage verwezen.

Ligging van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het voornemen bestaat om het plangebied te ontwikkelen tot zonnepark met zonnepanelen. Deze panelen zijn circa 2,5 à 3 meter hoog en worden in lange rijen opgesteld. De greppelstructuur wordt door uitvoering van het plangebied niet aangetast. De vegetatie in het plangebied zal op den duur wijzigen in een bloem- en faunarijker grasland vanwege het verminderen van de mestgift. Er is geen verbeelding van het wenselijke eindbeeld beschikbaar. De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Bouwrijp maken plangebied (o.a. kabels leggen);
- Plaatsen zonnepanelen in plangebied;

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt alleen gekeken naar de uitvoering van de fysieke werkzaamheden, zoals het bouwrijp maken van het plangebied en het plaatsen van de zonnepanelen.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen fysieke activiteiten is lokaal. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar buiten het plangebied, maar deze effecten zijn echter incidenteel en kortstondig en hebben geen wezenlijke schadelijke invloed op beschermde soorten, rust- of voortplantingslocaties buiten het plangebied.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied wordt gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied (Natura2000) en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

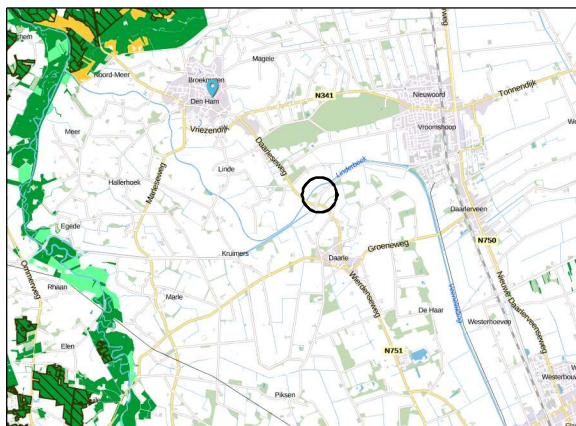
Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN, dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Vanwege het grote belang voor de biodiversiteit en de betekenis voor de kwaliteit van de leefomgeving en regionale economie geldt een beschermingsregime voor het gehele NNN (voorheen EHS). Voor het NNN geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. In de verordening is het "nee, tenzij"-regime vast gelegd. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Er kan echter aanleiding zijn om toch ontwikkelingen toe te staan. De mogelijkheid om een uitzondering te maken op de algemene lijn van behoud en duurzame ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden, is aan strikte voorwaarden gebonden. Uiteraard geldt ook hier dat de generieke regeling van toepassing blijft (zoals de toepassing van de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken). Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN' waarbij tevens zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn.

De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor grootschalige ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het 'nee, tenzij'-principe en de overige spelregels hebben is opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening van Overijssel. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op enige afstand van het plangebied. Gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren liggen op minimaal 4,2 kilometer afstand van het plangebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied. Gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren worden met de groene kleur op de kaart aangeduid. De globale ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid (bron: Ruimtelijke Plannen).

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermd (natuur)gebied.

Beschermingsregime

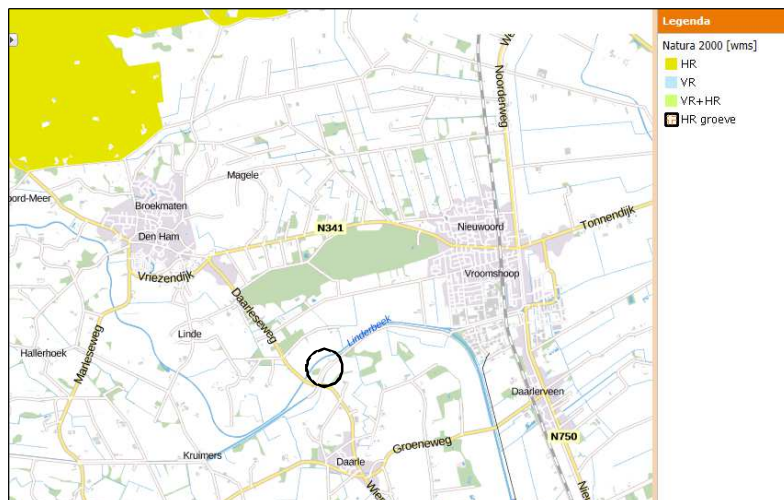
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland. Omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen externe werking heeft, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties.

4.3 Natura2000

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura-2000

Het plangebied ligt op enige afstand van gronden die tot Natura2000 behoren. Gronden die tot Natura2000 behoren liggen op minimaal 4,2 kilometer afstand van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied. Gronden die tot Natura2000 behoren worden met okergele kleur aangeduid. De globale ligging van het plangebied wordt met de zwarte cirkel aangeduid (bron: Provincie Overijssel).

Beschermingsregime

De Wet natuurbescherming regelt in hoofdstuk 2 de bescherming van Natura 2000-gebieden. Dit zijn speciale beschermingszones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De minister wijst deze gebieden aan.

Voor de Natura 2000-gebieden stelt de minister instandhoudingsdoelstellingen op voor:

- de leefgebieden van vogels;
- de natuurlijke habitats of habitats van soorten (art. 2.1 Wet natuurbescherming);

De provincies stellen voor de Natura 2000-gebieden een beheerplan op (art. 2.3 Wet natuurbescherming). In het beheerplan staan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen worden bereikt.

Nederland past een vergunningenstelsel toe. Hierdoor is in ons land een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Vergunningen worden verleend door provincies of door de Minister van EZ. Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten, op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen niet significant negatief mogen beïnvloeden. Elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan een 'voortoets'. Uit de voortoets moet blijken of kan worden uitgesloten dat de gewenste werkzaamheden/ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben (op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten). Voor alle Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te zijn opgesteld waaruit duidelijk wordt welke activiteiten wel en niet zonder vergunning mogelijk zijn in en nabij die gebieden.

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen fysieke activiteiten is lokaal. Uitvoering van de voorgenomen fysieke activiteiten hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen zoals vastgesteld voor Natura2000. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000. In verband met de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, hebben de voorgenomen activiteiten geen wettelijke consequenties omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen externe werking heeft. Vanwege de lokale invloedssfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura2000.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Verwachting en bureauonderzoek

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van verschillende algemene- en weinig kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten. Het behoort niet tot het normale verspreidingsgebied van zeldzame- en kritische amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten.

Het plangebied bestaat bijna volledig uit agrarische cultuurgrond en wordt al jaren achtereen intensief gebruikt als grasland voor de verbouw van snijgras. De inrichting en het intensieve agrarische beheer maken het plangebied tot een weinig geschikt functioneel leefgebied voor beschermde diersoorten. Mogelijk behoort het plangebied tot functioneel leefgebied van sommige amfibieën-, vogel- en grondgebonden zoogdiersoorten. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer vormt het een ongeschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten. Gelet op de aard van het plangebied is het niet uitgesloten dat de volgende soortgroepen in het plangebied voorkomen:

- vogels;
- vleermuizen;
- grondgebonden zoogdieren;
- amfibieën;

5.2 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 23 oktober 2018 tijdens de daglichtperiode (ochtend) bezocht. Het onderzoeksgebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x60) en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- veldbezoek door ervaren ecooloog;²
- aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland;
- Atlas van de zoogdieren van Nederland;
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora;

Het weer tijdens het veldbezoek

Bewolkt, droog, temperatuur 15°C, wind 3-4 Bft.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van (broed)vogels. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor onderzoek naar (broed)vogels omdat vogels in deze tijd van het jaar doorgaans geen bezet nest hebben. De enige vogelsoorten die mogelijk nog een bezet nest hebben in deze periode in het jaar zijn Turkse tortel, holenduif en houtduif. Sommige standvogels bevinden zich soms nog in de omgeving van de broedplaats, maar de meeste trekvogels hebben de broedplaats al verlaten.

² Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreize. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks ca. 200 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland. Behalve beroepsmatig, is hij ook in de vrije tijd betrokken bij vogel- en vleermuisonderzoek, waaronder verschillende projecten in het kader van de Netwerk Ecologische Monitoring (NEM-VT) van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ook is hij voorzitter van de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek en bestuurslid van de Vleermuiswerkgroep Gelderland.

In het plangebied is gekeken naar vogels, oude nesten en sporen die op de aanwezigheid van nesten in het plangebied duiden, zoals prooiresten (roofvogels), schijtsporten, ruiveren (roofvogels), eierdoppen en zichtbaar nestmateriaal. Op basis van een beoordeling van de landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor vogels en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar vogels.

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor verspreidingsonderzoek naar deze dieren, maar ongeschikt voor onderzoek naar voortplantingslocaties. Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het onderzoeksgebied duiden zoals holen, nesten, graaf-, krab- en bijtsporten, haren, prooiresten, pootafdrukken en uitwerpselen.

Vleermuizen

De onderzoeksperiode is matig geschikt voor onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Sommige vleermuissoorten hebben de winterverblijfplaats al bezet. Soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis bezetten mogelijk nog de paar- en/of zomerverblijfplaats. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar kraamkolonies van vleermuizen.

Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar vleermuizen en naar potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is o.a. gezocht naar potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen zoals oude bomen met holen en gaten, gebouwen en andere bouwwerken zoals kelders, bruggen en tunnels.

De mogelijke betekenis van het onderzoeksgebied als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd buiten de periode dat vleermuizen foerageren of lijnvormige landschapselementen benutten als vliegroute.

Amfibieën

De onderzoeksperiode is ongeschikt voor verspreidingsonderzoek naar amfibieën. In deze tijd van het jaar bezetten amfibieën de winterverblijfplaats. Amfibieën kunnen een winterverblijfplaats bezetten in holen en gaten in de grond, onder de strooisellaag, groenafval, takkenbossen en opgeslagen afval en goederen. Soorten als bruine kikker en gewone pad bezetten soms ook een winterrustplaats in gebouwen. Een deel van de amfibieënpopulatie overwinterd in de sliblaag van natte landschapselementen.

Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor amfibieën en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten. Daarbij is tevens rekening gehouden met de ligging van het plangebied ten opzichte van het (normale) verspreidingsgebied van verschillende amfibieënsoorten.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige beschermde faunasoorten als reptielen, vissen, dag- en nachtvlinders, bladmossen, sporenplanten (kleine vlotvaren), haften (oeveraas) en kreeftachtigen (Europese rivierkreeft) omdat het onderzoeksgebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten of omdat het plangebied buiten het normale verspreidingsgebied van soorten ligt. Het is niet aannemelijk dat soorten die moeilijk nieuwe leefgebieden koloniseren, zich spontaan buiten het normale verspreidingsgebied vestigen. Dit geldt bijvoorbeeld voor sommige kleine grondgebonden zoogdieren en reptielen.

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het onderzoeksgebied vastgesteld zijn, zeer waarschijnlijk in het onderzoeksgebied voorkomen of soorten waarvan het onderzoeksgebied een (essentieel) onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken. Het onderzoeksgebied behoort niet tot de groeiplaats van beschermde plantensoorten.

Vogels

Het plangebied behoort vermoedelijk tot functioneel leefgebied van verschillende vogelsoorten. Vogels benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied. Mogelijk nestelen soorten als wilde eend, roodborsttapuit of kwartel in het plangebied. Wilde eend en roodborsttapuit nestelen mogelijk in de ruigte langs de slootkant, de kwartel nestelt mogelijk in het grasland. Het plangebied lijkt niet geschikt als broedplaats voor weidevogels. Het plangebied vormt geen foerageergebied van de steenuil. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten worden jaarrond beschermde nesten buiten het plangebied, zoals roofvogelnesten, niet negatief beïnvloed.

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten tijdens de voortplantingsperiode, worden mogelijk bezette vogelnesten verstoord en beschadigd met als gevolg dat eieren beschadigd en/of vernield worden en (jonge) vogels verwond en/of gedood worden. Door het inrichten van het plangebied als zonnepark gaat broed- en foerageergebied voor sommige vogelsoorten verloren.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Bouwrijp maken plangebied en omvormen grasland tot zonnepark.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied behoort vermoedelijk tot functioneel leefgebied van verschillende grondgebonden zoogdiersoorten. Deze benutten het plangebied vermoedelijk hoofdzakelijk als foerageergebied, maar sommige grondgebonden zoogdiersoorten bezetten er ook een rust- en/of voortplantingslocatie. Er zijn tijdens het veldbezoek aanwijzingen gevonden dat de mol en veldmuis een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten. Andere grondgebonden zoogdiersoorten die mogelijk een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten zijn dwergmuis, haas, aardmuis, bruine rat en rosse woelmuis. Met uitzondering van de haas, bezetten voornoemde grondgebonden zoogdiersoorten een rust- en/of voortplantingslocatie in holen in de grond. Aardmuis, dwergmuis, bruine rat en rosse woelmuis bezetten bij voorkeur een rust- en/of voortplantingslocatie in de ruige vegetatie langs de greppels, de veldmuis en mol kunnen ook een rust- en/of voortplantingslocatie bezetten in het intensief beheerde grasland. Grondgebonden zoogdiersoorten als ree, vos, bunzing, wezel en hermelijn benutten het plangebied mogelijk incidenteel als foerageergebied. Het plangebied wordt als een ongeschikt leefgebied voor de veld- en waterspitsmuis beschouwd.

Door het bouwrijp maken worden mogelijk grondgebonden zoogdieren verwond en gedood en worden mogelijk rust- en voortplantingslocaties beschadigd en vernield. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de functie van het plangebied als foerageergebied voor grondgebonden zoogdiersoorten vermoedelijk niet aangetast.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Bouwrijp maken plangebied

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen. Potentiële verblijfplaatsen, zoals holenbomen, bomen met losse schors, gebouwen of andere bouwwerken ontbreken in het plangebied.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten worden geen vleermuizen verstoord, verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen beschadigd of vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen.

Foerageergebied

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren. Op basis van een beoordeling van de inrichting, het gevoerde beheer en de ligging in het landschap kan een goede inschatting gemaakt worden van de betekenis van het plangebied als foerageergebied.

Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als een weinig geschikt foerageergebied voor vleermuizen beschouwd. Misschien foerageert de laatvlieger incidenteel boven de ruige greppels en vliegen vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger over het plangebied terwijl ze foerageren rond de opgaande beplanting net buiten het plangebied. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is zeer beperkt.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten gaat de beperkte functie van het plangebied als foerageergebied verloren, maar de voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de betekenis van naastgelegen beplanting als foerageergebied voor vleermuizen.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen.

Vliegroute

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen gebruik maken van vliegroutes. Op basis van een beoordeling van de inrichting, het gevoerde beheer en de ligging in het landschap kan een goede inschatting gemaakt worden van de betekenis van het plangebied als vliegroute. Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen (en van foerageergebied naar verblijfplaats). Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit houtopstanden en wateren, maar ook een rij lantarenpalen, rasterpalen en gevels van woningen.

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot het aantasten van een vliegroute van vleermuizen.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen.

Amfibieën

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer wordt het plangebied als een weinig geschikt functioneel leefgebied voor amfibieën beschouwd. Het agrarische cultuurland vormt een ongeschikt leefgebied voor amfibieën, maar mogelijk benutten sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en gewone pad de greppels in het plangebied als foerageergebied. Geschikt voortplantingsbiotoop ontbreekt in het plangebied, maar mogelijk bezetten amfibieën wel een (winter)rustplaats in het

plangebied. Voorgenoemde amfibieënsoorten kunnen een (winter)rustplaats bezetten in holen en gaten in de grond (talud van greppels!) en onder groen. Amfibieën bezetten geen (winter)rustplaats in het agrarisch cultuurland.

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen amfibieën verwond of gedood en worden geen (winter)rustplaatsen beschadigd of vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het onderzoeksgebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk doden en vangen en de vaste voortplantings- en rustplaatsen van deze soorten opzettelijk beschadigen of vernielen, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Overijssel van kracht.

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op verwonden en doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Op het moment van schrijven van dit rapport is er geen goedgekeurde gedragscode van kracht voor de voorgenoemde activiteiten.

Zorgplicht

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Wettelijk kader

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te doden en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In het kader moet zorgplicht is de initiatiefnemer verplicht om schadelijke gevolgen voor in het wild levende dieren en planten zo veel mogelijk te voorkomen. Dit betreft maatwerk. Indien het mogelijk is om zinvolle concrete maatregelen m.b.t. de zorgplicht te benoemen, zijn deze opgenomen in dit rapport.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Door het betreden van het plangebied en het bouwrijp maken van het plangebied tijdens de voortplantingsperiode, worden mogelijk bezette vogelnesten beschadigd en vernield. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om de voorgenomen activiteiten uit te voeren is augustus-februari. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende soorten niet beschermd.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Plangebied bouwrijp maken en panelen plaatsen buiten de voortplantingsperiode van vogels.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen vleermuizen verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen beschadigd of vernield. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen

Foerageergebied

Door uitvoering van de voorgenomen plannen gaat de beperkte betekenis van het plangebied als foerageergebied verloren. De betekenis van de naast het plangebied aanwezige beplanting, als foerageergebied, wordt niet aangetast. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is dusdanig gering, dat de voorgenomen activiteiten niet leiden tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen

Vliegroute

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op (essentiële) vliegroutes³ van vleermuizen. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen

³ Vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd wanneer deze essentieel zijn voor het kunnen functioneren van de verblijfplaats van een vleermuis. Niet ieder lijnvormig element waar langs vleermuizen vliegen is een essentiële vliegroute.

Grondgebonden zoogdieren

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden mogelijk grondgebonden zoogdieren verwond en gedood en worden mogelijk rust- en voortplantingslocaties beschadigd en vernield. Voor de grondgebonden zoogdiersoorten die rust- en/of voortplantingslocaties in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties' (of de soort is niet beschermd zoals de bruine rat en mol). De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende soorten niet beschermd. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen.

Amfibieën

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden vermoedelijk geen amfibieën verwond of gedood en worden vermoedelijk geen (winter)rustplaatsen beschadigd of vernield. Voor de amfibieënsoorten die een (winter)rustplaats in het plangebied bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het plangebied voorkomende soorten niet beschermd. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde flora- of faunasoorten. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing, functie is niet beschermd	Geen
Grondgebonden zoogdieren; rust- en voortplantingslocaties	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling of de soort is niet beschermd (mol, bruine rat).	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing, functie is niet beschermd	Geen
Vogels; bezette nesten	Mogelijk diverse soorten	Art. 3.1 lid 2, 3.1 lid 2.	Terrein bouwrijp maken en inrichten buiten de broedtijd
Vleermuizen; verblijfplaats en vliegroule	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; foerageergebied	Vermoedelijk diverse soorten	Niet van toepassing, functie wordt niet aangetast	Geen
Amfibieën; voortplantingsbiotoop	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën; foerageergebied en (winter)rustplaats	Mogelijk diverse soorten (incidenteel)	Vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling.	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing.	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

5.6 Historische gegevens en overige bronnen

Er zijn geen historische gegevens van het plangebied bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden.

6 Conclusies

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten⁴ geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen beschadigen en te vernielen. In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het plangebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van verschillende vogel-, amfibieën-, vleermuis- en grondgebonden zoogdiersoorten. Vogels, Amfibieën, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er vogels, bezetten sommige amfibieënsoorten er een (winter)rustplaats en bezetten sommige grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en/of voortplantingslocatie.

Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Voor de grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten, die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden en verwonden' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties' (of de soort is niet beschermd). De functie van het plangebied als foerageergebied is voor de in het gebied voorkomende vogel-, amfibieën-, en grondgebonden zoogdiersoorten niet beschermd. Door uitvoering van de voorgenomen plannen wordt het foerageergebied, als onderdeel van het totale functionele leefgebied van vleermuizen, niet meetbaar aangetast. Er blijft voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar in de directe omgeving. In het kader van de zorgplicht worden geen specifieke maatregelen voorgesteld.

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000. Vanwege de ligging buiten beschermd (natuur)gebied en de lokale invloedsfeer, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming.

Conclusie

Mits bezette vogelnesten beschermd worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Vanwege de lokale invloedsfeer en de ligging buiten beschermd (natuur)gebied, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of vergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren in overeenstemming met wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden.

⁴ Zie bijlage 2 van dit rapport

Bijlage

Bijlage 1. De natuurkalender (indicatie voor het uitvoeren van werkzaamheden het kader van de zorgplicht)

Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaïen vochtig/nat grasland												
maaïen droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het 'nee, tenzij principe'

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art 3.31)
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x3							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i> (<i>Rana esculenta</i>)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10 3e lid

x1 = vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

x2 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

x3 = vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

x4 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Op basis van door PS vastgestelde verordeningen d.d. 12 juli 2018.

Bijlage 3. Fotobijlage. Impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

<https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol> (vleermuisprotocol)

<https://calculator.aerius.nl>

<http://www.ruimtelijkeplannen.nl>